

Civil érték 1995 óta

WEKERLE

2018.
XXIV. ÉVFOLYAM
3. SZÁM

A WEKERLEI TÁRSASKÖR EGYESÜLET TÁJÉKOZTATÓ LAPJA

**Karácsonyi
készülődés**

**Ólom az
ivóvízben?**

**Támogatási
források
társasházaknak**

*Szeretetteljes karácsonyt, boldog új esztendőt
kívánunk minden Olvasónknak!*

Shetland U. K. Nyelviskola

- * Nyelvtanfolyamok Wekerlén
- * Kihelyezett vállalati nyelvvoktatás
- * Angol és német EuroExam vizsgáztatás
- * Külföldi nyelvtanfolyamok és tanulmányutak szervezése

1192 Budapest,
Kábel u. 10.
tel: (06 1) 357 1456
(06 30) 952 1202
shetland@shetland.hu

WWW.SHETLAND.HU

Felnyitóképzési engedély száma: E-000309/2014

Hirdessen nálunk!

Hirdessen kedvező áron a 5 400 példányban évente háromszor megjelenő lapunkban!

A lap minden wekerlei háztartásba, intézménybe ingyen jut el.

Ha nincs kész hirdetési anyaga, segítünk elkészíteni (a szolgáltatás ingyenes)! Lehetőség van újságunkban PR-cikk megjelentetésére is. A részletekért kérjük, forduljon hirdetésszervezőnköz.

Felvehőhelyek:

Hirdetésszervezőnkéknél, Mayer Adélnál
(mobil: 20/397-7214, e-mail: whirdetesszervezes@gmail.com)
Személyesen a WTE székhelyén (Kós Károly tér 10. www.wekerletelep.hu)

Méret	Bruttó ár (Ft)*
Nyolcad oldal	
fekete-fehér – 84,5 x 57 mm	11 430
belső színes borító – 93 x 65 mm	16 510
Negyed oldal	
fekete-fehér – 84,5 x 120 mm	22 860
belső színes borító – 93 x 135 mm	30 480
Fél oldal	
fekete-fehér – 174 x 120 mm	44 450
belső színes borító – 190 x 135 mm	58 420
Teljes oldal	
fekete-fehér – 174 x 244 mm	88 900
belső színes borító – 190 x 275 mm	116 840

*Áfa: 0%

MITKU és TÁRSA Bt.

ASZTALOSMŰHELY

Műhely: 2360 Gyál, Bartók Béla utca 117.
Tel: 06-70-70-40-716 | Web: www.mitku.hu
Területi képviselőnk: Nagy Kálmán | Tel: 06-20-376-8941

Tartalom

Beköszöntő.	1
Beharangozó:	
<i>Wekerlei Mikulás, Adománygyűjtés</i> ..	2
<i>Kézműves vásár, Téltemetés,</i>	
<i>Föld napja</i>	3
Visszapillantó: <i>Wekerlei Napok</i>	4
<i>Kiállítás a Társaskörben</i>	6
<i>CÉGÉR Filmfesztivál</i>	7
Ahol élünk:	
<i>Gáz van!</i>	8
<i>Ólom az ivóvízben?</i>	9
<i>Madárséta, Padlások kincsei</i>	11
<i>Wekerle Étterem</i>	12
Épített örökségünk:	
<i>Védett tárggygyűttes</i>	14
<i>Új portál, Támogatási források</i>	15
<i>Enyém, tiéd, övé?</i>	16
Újra az út	17
Klíma barát Wekerle	18
Iskolák, Óvodák	21
Wekerlei famíliák	24
WKK	26
Klubok, Wekerlei konyhák	27
Hirdetés	28

Wekerle

A Wekerlei Társaskör Egyesület
ingyenes tájékoztató lapja

Alapította: Dr. Kóczán László

Főszerkesztő: Dr. Engloner Attila

A Szerkesztőbizottság tagjai:
Jedlőczy Berta, Nagy Attila,
Nagy Tamás, Papp Zsuzsanna,
Szilágyi Szabina

Korrektúra: Dr. Bognár Anikó

Tördelés: Babay Bt.

Hirdetésszervezés:
20-213-1428

Kiadó: Somló Judit WTE-elnök

A szerkesztőség címe:
1192 Budapest, Kós Károly tér 10.
Telefon: 280-0114

Címlap: dr. Toldy Miklós

A 2017-es Gondolatnaplár Gera Attila
grafikájának felhasználásával készült.

Nyomda: SÉRIART Nyomdaipari Stúdió

Megjelenik évente háromszor 5400 példányban
A szerkesztőség a kéziratok tartalmáért
nem vállal felelősséget

ISSN 2061-6627

Kedves Olvasóink!

Legutóbbi számunkban egy olvasói levélén keresztül sürgősen megoldandó problémára, a Hungária út nyugati, Nagykőrösi út felé eső végében uralkodó állapotokra kellett felhívjuk figyelmüket. Akkor azt ígértük, hogy a Wekerlei Társaskör Egyesület felveszi a kapcsolatot a rendőrséggel, a Wekerle újságban pedig beszámolunk a fejleményekről. Úgy tűnik, sikerült a megoldás irányába előmozdítani az ügyet, mert a levél írójától az alábbi üzenetet kaptuk:

„Olvastam a cikket, köszönöm a publikálást, és az intézkedéseket is! Időközben kaptam egy levelet a rendőrségtől, egy korábbi bejelentésemet illetően, állításuk szerint állandó jelleggel intézkednek a felüljáró környékén, valamint, hogy a környéken a tevékenység csökkent, ill. megszűnt. Én is ezt tapasztalom, nem járnak már éjjel idegen autók az utcában, valamint a szemét is már minimálisan az eldobált sörösdobozokban merül ki. Azért én is futottam pár kört, mit lehetne még tenni, hogy ne jöjjenek vissza a korábbi állapotok, de most végre úgy néz ki, visszatért a környéken az élet a régi kerékvágásba. Köszönöm még egyszer!”

Örültünk a pozitív visszajelzésnek és a jó hírek, de sajnos újabb megkeresések érkeztek a Társaskörbe – ezúttal a Wekerletelep egy másik pontjáról. Több éjjelbe nyúló lakodalom után ugyanis a Wekerle Étterem olyan, minden addigit felül-, helyesebben: alulmúló, hajnalig tartó rendezvénynek adott otthont, amely lehetetlenné tette az éjszakai pihenést, nagyon felháborítva a környéken lakókat. A részletekről „Ahol élünk” rovatunkban számolunk be.

Szólunk arról is, hogy a Wekerle több utcájában folyó gáz gerincvezeték átépítése után a szolgáltató nem kötött át házakat az új vezetékre, így számos család melegvíz és fűtés nélkül maradt. Megtudhatják azt is, hogy a Nemzeti Népegészségügyi Központ vízvizsgálati eredményei alapján a városrészünkben a csapvízminőség közel 40 %-ának ólomtartalma meghaladja a jogszabály szerinti határértéket. Miért van ez, és mit lehet tenni? Ezzel is foglalkozunk e mostani számunkban. További témáink között szerepel a Kiserdő, az új, a tervek szerint a Határ út mellett megépítendő 2x2 sávos út ügye is: bemutatjuk az ismerhető legújabb fejleményeket.

A komoly, a wekerleieket foglalkoztató, életünkre ható közös ügyek mellett természetesen könnyedebb témákkal is várjuk Olvasóinkat. Nem elfelejtve, hogy mire lapunk a postaládákba kerül, egyre inkább a közelgő ünnep és az előttünk álló új év foglalja le gondolatainkat. Legyen – szokás szerint – kicsit az ünnepi készülődés is közös: tartsanak velünk az újság oldalain és személyesen a rendezvényeken is!

Dr. Engloner Attila
főszerkesztő

Fotó: Pamuk Andrea

*Meghitt, szeretetteljes karácsonyt és boldog új évet
kívánunk az újság valamennyi készítője
és a Wekerlei Társaskör nevében!*

Programsoroló

DECEMBER

- 1-től Indul az adventi gondolatnaptár
- 3-tól Karácsonyi gyűjtés a rászorulóknak
- 5. Mikulásvárás a Zrumeckzy kapunál
- 9. Karácsonyi kézműves vásár (a Közösségi Házban)

JANUÁR

- 11. Kiállítás

FEBRUÁR

- 22. Filmklub
- 23. Téltemetés – Tavasszköszöntés

MÁRCIUS

- 22. Film-Galéria
- 23. A Wekerlei Életfa ünnepe
- 24. Bringatúra

ÁPRILIS

- 17. Föld napi szabadtéri fotókiállítás (14 óra)
- 28. Bringatúra

ÁLLANDÓ PROGRAMOK A WEKERLEI TÁRSASKÖRBE

Bridzs klub

Minden kedden 18.30-kor várjuk mindazokat, akik szívesen bridzselnek.

Építész klub

változó időpontokban, wekerlei építészek Wekerle aktuális építészeti ügyeit beszéljük meg.

Kör-Kötő-Kör

Csütörtökönként 19-21 óráig kötünk, horgolunk együtt. Új technikákat tanulunk, mintákat cserélünk. Jöhetnek kezdők, haladók, fiatalok, idősek. Várjuk az új érdeklődőket is.

Őszikék klub

Minden hónap utolsó szerdáján 17 órakor találkozunk, beszélgetünk, teázunk, sütizünk. Kitaláljuk, hova kirándulunk, milyen koncertre menjünk, milyen kiállítást, színházi előadást nézzünk meg együtt.

Wekerlei Esti Mesék

Minden csütörtökön 18-19 óráig, mesehallgatás, bábozás, diavetítés, éneklés, rajzolás. Hetente más-más mesemondó várja az ovisokat, a kisiskolásokat és szüleiket.

3-1-2 Meridián torna

Minden hét keddjén 18-18.30-ig van a foglalkozás. Energetizáló, gyógyító és betegségmegelőző hatású gyakorlatsorozat közös végzésére várjuk az érdeklődőket.

Wekerlei Mikulás-várás

Ahogy minden évben, idén is december 5-én, 18 órakor érkezik lovas szánján a Mikulás a Zrumeckzy-kapu alá.

Minden kicsit és nagyot arra biztatunk, hogy írjon vagy rajzoljon a Mikulásnak!

Az elkészült leveleket juttassátok el a Mikulás levelesládájába, amit a WTE irodájában őrzünk (Kós Károly tér 10.). December 3-ig várjuk a „küldeményeket”, kéréseket, hogy még legyen időnk továbbítani azokat.

Idén is közös énekléssel és igazi wekerlei hangulattal várjuk a Mikulást.

Ha szeretnéd otthon is hallgatni a Mikulás-várás közben elhangzott dalokat, akkor a Wekerlei Angyali Kar által felénekelte szép CD és dalosfüzet ezt lehetővé teszi neked. Ezek kedvező áron megvásárolhatók a WTE irodában.

Várunk minden gyermeket és felnőttet ezen a szép téli estén!

Csóka Eszter
Ágota Gyöngyi

Karácsonyi adománygyűjtés a Társaskörben

Hagyományainkhoz híven, az idén is gyűjtést szervezünk karácsony előtt a nehezebb sorsú wekerleieknek, akik nagy hálával és örömmel várják, fogadják az adományokat. Ezek a csomagok közvetlenül és azonnal eljutnak a rászorulókhhoz, hiszen mi magunk, wekerlei önkéntesek juttatjuk el a címekre.

Leginkább az alábbi tartós élelmiszerekre van szükség: zöldség- és készételkonzerv, keksz, tartós tej, kristálycukor, tea, szárított zöldség, csokoládé, cukorka (főleg elálló és kevés főzési időt igénylő termékek). Az élelmiszereket

mű számlájára, vagy behozhatják személyesen a Társaskörbe, ügyfélszolgálatunk nyitvatartási idejében. A kapott összeget is élelmiszerek vásárlására használjuk fel.

Ha szívesen segítene a csomagok széthordásában, jelentkezzen a WTE 1-280-0114-es telefonszámán. Bevonhatjuk gyerekeinket is, személyes tapasztalatot szerezhhetnek milyen öröm adni!

Kedvcsinálónak kis visszatekintés a 2017-es adományozásra.

Ezúttal is köszönjük a tavaly beérkezett adományait és utalásait, 64 wekerlei címre juttathatta el 23 fantasztikus önkéntesünk a csomagokat! Az adományoztók néhány visszajelzéséből derül ki leginkább, hogy milyen volt a fogadtatás, hova, kikhez kerültek az Önök adományai. (Természetesen név nélküliek az alábbi jelzések, az idős korra tekintettel használjuk – név helyett – a „néni, bácsi” megnevezést.)

„Az adomány átadásakor az előtérben nagyon hideg volt. Csak a férj volt otthon, de távozóban a néniel is találkozottunk. Éppen a piacról jött haza. A bácsi beteges, a néninek is szívproblémái vannak. Nagyon hálásak voltak, örömmel fogadták a csomagot. Biztosak vagyunk benne, hogy jó helyre került az adomány.”

„Hosszú évek óta ismerjük a nénit, mivel a

nagymamánk szomszédja. Már elmúlt 95 éves. A férje régen meghalt, öt gyermeke közül, sajnos kettő már nem él. A lánya messze lakik, ritkán látogatja. Mindkét fia is nagyon beteges. A házban lakó szomszédok próbálnak a napi teendőikben segíteni. Csak járókerettel tud közlekedni, hosszú ideje nem mozdult ki a lakásból. Nagyon hálás volt, és köszöni, hogy gondoltunk rá.”

„Tavaly is vittünk nekik csomagot. Szerencsére kicsit javult a helyzetük, ezt onnan tudtuk meg, hogy szívesen látott, és be is hívott minket, a kislányom is velem volt. Kérdéseinkre nyitottan válaszolt. A földszinti lakásban szerény körülmények közt élnek, de meleg volt, éppen ebédet készített. A csomagnak nagyon örült, nem kezdte el kibontani, hogy mit talál benne, de szerintünk mindennek hasznát veszik, és jó helyre került az ajándék.”

„A nénihez most már 3. éve járok. Bemegyek hozzá, beszélgetünk. Az egészsége ebben az évben nagyon megromlott, minden második nap dialízisre jár. Nagyon örült, hogy gondoltunk rá.”

„Nagyon örült nekünk a néni. Igazi örömet vittünk a kis életébe a kislányom furulyázásával és éneklésével. Nekünk is jó volt látni, ahogy a szeme felcsillan, a szeretetről és a családról beszélt, hogy ez a legfontosabb az életben.”

Mindenkinek köszönjük a segítséget! S várjuk újra!

Acsai Zita

Mint évek óta, idén is várjuk a cipősdoboz ajándékokat is a Társaskörbe!

Fotó: Mayer Adél

a WTE irodájában gyűjtjük: december 3-a és 17-e között, hétfőtől csütörtökig, délelőtt 10-12-ig és hétfő, szerda, csütörtök délután 16-19 óráig is várjuk adományait.

Kézpénzt is szívesen fogadunk a WTE Unicredit 10918001-00000020-16620003 szá-

Wekerlei Karácsonyi Kézműves Vásár

Kedves Olvasó! Szeretettel invitálak a már több éve megrendezésre kerülő, hagyományos Wekerlei Karácsonyi Kézműves Vásárra. Az utóbbi évektől eltérően idén egy új, de mégis régi helyszín ad otthont a kézművesek és az érdeklődő wekerlei lakosok találkozásának, a Munkás Szent József Közösségi ház (Wekerletelep, Pannónia út 26). Továbbra is tartjuk magunk ahhoz, hogy a termékeiket kínáló kézművesek elsősorban a telepről kerüljenek ki, másodsorban a kis-

pestieket várjuk, és harmadsorban érkeznek más kerületekből.

Gyere, és találd meg otthonod karácsonyi dekorációját, kedves ismerősöd, családtagod apró, de annál személyesebb ajándékát! Ha nézelődés közben megéheznél, finom házi süteményeket találsz a büfében. Az itt befolyt összeget a Wekerlei Társaskör Egyesület az általa szervezett különböző társadalmi rendezvények költségeinek fedezésére fordítja.

Gyere el december 9-én 14-18 óra között a Közösségi házba, és találkozz a helyi amatőr és hobbi kézművesekkel!

Ebben az évben a szervezési feladatokat én, Kincses Annamária vettem át az eddigi szervező gárdától. Jómagam is kispesti kézművesként tevékenykedem, és fontosnak tartom, hogy a kézművességet hobbiként folytatók is lehetőséget kaphassanak a bemutatkozásra. Vallom, hogy az amatőr kézművesek sokszor szebbet alkotnak, mint a profik.

Találkozzunk december 9-én délután!

Kincses Annamária

Téltemetés–Tavaszköszöntés, tizenharmadszor a Wekerlén

A legnagyobb téli wekerlei rendezvény a Téltemetés. Mindenkit várunk, hogy búcsúztassuk együtt a telet, és örüljünk együtt az új tavasznak!

Immár tizenharmadik éve szervezzük ezt a programot. A Wekerlei Kultúrházban 2019. február 23-án 16 órára várjuk a gyerekeket, szülőket, nagyszülőket, vagyis minden érdeklődőt. Hagyományörző kézműveskedésre lesz lehetőség, ahol zajkeltőket, kis kiszabókat készítünk. Mindenki leírhatja mindazt, amit a téllel együtt szeretne elégetni, és ezeket a cédulákat a készülő nagy kiszabó tarisznyájába tesszük. Ha ezekkel készen vagyunk, együtt indulunk át a Kós Károly térre 17.30-kor. A télűző menettel végigjárjuk a tér fontos helyszíneit, utána pedig tűzre dobjuk – minden gondunkkal, bánatunkkal együtt – a kiszabót.

Várjuk együtt 2019-ben is a wekerlei tavaszt!

A program a Wekerlei Társaskör Egyesület és a Wekerlei Kultúrház és Könyvtár közös rendezvényeként ingyenesen látogatható.

Holicsné Gémes Boróka

Fotó: Uzsaka Norbert

„Most nyílik...”

Fotópályázat a Föld napja alkalmából

A Wekerlei Társaskör Egyesület (WTE) és a Kós Károly Általános Iskola ismét fotópályázatot hirdet a Föld napja alkalmából.

Egy rügyező ág vagy bimbózó virág, egy röppenő madár, egy éppen nyíló ablak, ajtó, netán bájos mosolyra, vidám kacagásra húzódozó száj, ölelésre táruló kar... Csupa-csupa jókedvre hangoló, Wekerlén készített fotó, amely vidám hangulatú, hiszen a tavasz érkezését köszöntjük, ünnepeljük legújabb szabadtéri kiállításunkkal is!

Korábbi művekkel is pályázhatnak. (A fotón szereplő személyek személyiségi jogainak tiszteletben tartása miatt fontos, hogy a fotó közzléséhez való beleegyezésüket a készítő előzetesen megszerezze. Ez kizárólag a készítő felelőssége.)

A pályázaton életkortól, lakóhelytől és foglalkozástól függetlenül bárki részt vehet.

A pályaművek lehetnek digitális fotók vagy hagyományos technikával készült, utólag digitalizált (beszkennelt) felvételek. Felhívjuk a jelentkezők figyelmét, hogy a manipulált képeket a zsűri kizárja. (Nem számít manipulálásnak a kép 25%-nál kisebb mértékű megvágása, a teljes képet érintő, kismértékű színkorrekció, a színes felvétel fekete-fehérré alakítása és a szkennelési/digitalizálási hibák retusálása.) A beadható képek száma szerzőnként maximum 3 db lehet.

A pályaműveket szakértők bírálják el, és a lakosság is szavazhat a WTE facebook oldalára felkerülő képekre. Azokat a képeket, amelyeknek a minősége nem megfelelő (homá-

lyos, kis felbontású), nem tudjuk előhívni. A legjobb felvételekből a Föld napja alkalmából szabadtéri kiállítás nyílik a Kós Károly téren. A díjakat a kiállítás megnyitó ünnepségén adjuk át a helyszínen 2019. április 17-én 14 órakor. A közönségszavaztat a győztes a Wekerlei Székelykapu Napok rendezvényen veheti át.

A fotókat CD-n kérjük beküldeni vagy eljuttatni a Kós Károly Általános Iskola címére (1192 Budapest Hungária út 28.), e-mail cím: koskaroly@iskola.kispest.hu, vagy pedig elektronikus úton a postalada@wekerletelep.hu e-mail címre. A képekhez a néven, életkoron, lakcímen kívül jelíget is kérünk mellékelni. Ne feledkezzenek meg a nevezési lap pontos kitöltéséről! Ez letölthető vagy beszerezhető a Kós iskolában és a Társaskörben. Egyéb információk: Somogyváriné Márovcics Erikánál elérhetők. E-mail küldése esetén ez legyen a levél tárgya: „MOST NYÍLIK...”, fotópályázat

Beérkezési határidő: 2019. április 5. éjféli.

Somogyváriné Márovcics Erika

Wekerlei Napok 2018.

Fotó: Romhányi András

Időkapuk: Molyolda

Ugye, még mindannyian emlékeznek az idei szeptember harmadik hétvégéjére? Huszonhetedik éve élvezzük a programokat, az idén „110 év a századelő hangulatában” alcímmel. Sok év óta először, az időjárás is tudta a dolgát!

Csak néhány szó, hogy felidézzük az élményeket.

Trombitás fiú a Zrumeckzi-kapu feletti ablakban, harsogja, hogy

Fotó: Nagy Artila Károly

Martenica

Fotó: Engloner Artila

Időkapuk: Posta

kezdét veszi a kétnapos kavalkád, Csizmás Kandúr a nagyszínpadra érkezik. Mór – Wekerle Sándor szülővárosa – kiállítással, énekesekkel, táncosokkal van jelen. Sportversenyek zajlanak, érkeznek a sütemények a Sodrófa-díj elnyerésére (erről külön is olvashatnak), énekesek, zenészek, humorista, hastáncosok egymás után a színpadon. Tájékoztatósi futás, kézműves bemutatók, időkapu a múlt felidézésére, környezetbarát, klímabarát, műanyagmentes családi tér. Szolidaritás tere, fotószínház, Molyolda és Csizlizda, filmek, képek Wekerléről. Koszorúzás és megemlékezés Wekerle Sándorról, séták gyalog és lovaskocsin. És vidámság, jókedv, napsütés.

Most két üres sornak kellene jönni, ahova mindenki beírhatja a számára kedves történeteket.

S a szavak mellett néhány kép is segít visszapillantani.

Papp Zsuzsanna

Fotó: Romhányi András

Díjazottak

WEKERLÉÉRT-DÍJ

A díjat a WTE vezetősége annak az élő személynek vagy csoportnak adja, aki a Wekerlei Társaság Egyesület működésében kiemelkedő tevékenységet fejtett ki Wekerletelepeért. A díj egyéni és csoportos teljesítményért adható. Évente legfeljebb 3 díj adható ki. A díj Kós Károlyt ábrázoló bronz plakettből és emléklapból áll. A plakett tervezője Tihanyi Viktor szobrászművész.

Gelencsér Gábor

Gelencsér Gábor kiváló gondokaművész, zenepedagógus. Amiért a Wekerléért-díjat most megkapja, annak az az oka, hogy nem kevesebbet köszönhetünk neki, mint hogy a wekerleiek számára több mint egy évtizede folyamatosan elérhetővé teszi az élő klasszikus zenét.

Felsorolni is lehetetlen, hogy hányféle programban, hányféle formációban muzsikált már nekünk. A teljesség igénye nélkül néhány példa: talán a legrégebbi a Wekerlei Pódium koncertje, majd karácsonyi, jótékonyági kamarakonzert,

A Wekerlei Sodrófadíj Süteménysütő Verseny díjazottai

Felnőttek:

- I. József Andrea (Kemenesi béles)
- II. Füredi Péter (Nagymamám gyorsvajása)
- III. Kleinheincz Csilla (Ribizli szelet)

Gyermekek:

- I. Brenner Katalin (Káposztás pogácsa)
- II. Nagy Olivér Huba (Aranydiós)
- III. Árnas ovi, Vonás utca, Süni csoport (Dédi galuskája)
- III. Izsák Berta (Narancsos grízfeldíjt)

A zsűri különdíja:

Burus Boglárka (Hókipli)

Közönségsdíj:

Árnas ovi, Vonás utca, Süni csoport (Dédi galuskája)

A zsűri: Bognár Anna (Koller bácsi), Apagyi Krisztina (WTE), Király Mónika (tavaszi verseny nyertese), Németi Sándor (borszakíró, gasztroblogger).

Szponzorok: Goodmills Magyarország Kft., Éléskamra Étterem, Pocsai Porta, Kiskedvenceink Állateledel Bolt, WeArt szépségszalon, WeArt Handmade, WeArt Photostudio, Emke Szerkók, Wekerlei Séták, WEKI, WKK, Sövegjártó Petra, Schindt-Vig Kata, Rosivall Petra.

Romhányi András felvételei

kiállítás megnyitók során hallhattuk muzsikálását, a Wekerle Napokon, a Művésztelepen, a Székelykapu Napokon állandó közreműködő. Legutóbb a Wekerle Nyári Szabadegyetem megnyitóján kamarazenélt nekünk.

Gelencsér Gáborra mindig, minden körülmények között lehet számítani. És ő nem csak zenél nekünk, hanem elképesztően széles zenei szakmai kapcsolatait is képes mozgósítani, Wekerlére hozni. A Vasárnapi Tézzenék – a Wekerlén 5 éven át, júniustól augusztus közepéig minden vasárnap létrejövő – mintegy 70 koncertjének nagyrésze is Gábornak volt köszönhető. Képtelenség összeszámolni, hogy hány zenekart hozott a Zenepavilonba, és hányban működött közre.

A zeneszeretett közvetítése, nem túlzás ezt állítani, az ő missziója. Nem volt még olyan felkérésünk, amire nemet mondott volna, és az ő igene azt is jelenteti, hogy mindig megtalálja a közreműködő zenésztársakat is. És ugye nem is kell mondanunk, hogy mindezt önkéntesként, fizetség nélkül teszi, csak azért, hogy boldoggá tegyen minket, wekerleieket, azokra az órákra.

Köszönjük, s számítunk rá ezután is!

Molnár László és M. Port Irén

Molnár László és M. Port Irén házaspár. Mindketten építészek, wekerle építészek. Számítlan épület megújítása, tetőtér-beépítése, bővítése vált valóra terveik szerint. De tevékenységük ennél sokkal többre. Filozófusaink, lelkiismereteink, múltunk tudói, jövőnk álmodói is egyben.

Filozófusként megmutatják nekünk, hogy minden, mindennel összefügg. Elmondják nekünk azt, hogy a teremtett világban rend van, és hogy a hiányzó rendért az ember a felelős. Élő lelkiismereteink, akik szembesítenek bennünket törekvéseinkkel: ha meg akarjuk őrizni azt, amit örökségül kaptunk, akkor az alapeszmén

nem változtathatunk. Mesélők is, akik, ha elkezdenek egy történetet, miközben a história halad a maga útján, szerteágazik,

sok apró epizóddal színesedik. A telep életének 110 évéről mesélnek, a kezdetekről, és a már maguk által is itt megélt évekről. Irén itt is született, László ide nősült. Láttak már sok mindent, megtapasztaltak sok szépséget, érdekességet és furcsaságot is.

Gondolataikat, tapasztalataikat, tudásukat megosztják velünk a Wekerle újságban, cikkeken, sorozatokon keresztül, vagy a Wekerlefeleszten előadások, bemutatók formájában, vagy épp legutóbb, a Wekerle Nyári Szabadegyetemen. A Wekerle Építészklub

alapító tagjai, annak munkájában aktív résztvevők, szellemi vezetők. Köszönjük!

Papp Zsuzsanna

Zsuzsa 2007-ben, nyugdíjba vonulása után eldöntötte, hogy a jövőben kizárólag önkéntesként dolgozik, szabadidejét és tudását másoknak ajándékozza. Végzettségéhez és tapasztalatához megfelelő önkéntes munkákat keresett. Dolgozott a Szépművészeti Múzeumban, pedagógusi tapasztalatait jól kamatoztatta az Otthon Segítünk és a Senior Mentor programban. Mindezek mellett 2009-ben csatlakozott a Wekerle Társaskör önkéntes csapatához is. Az első két évben a rendezvényeken segített, majd 2011-től megszervezte, hogy a Társaskör irodájában minden nap legyen ügyfélszolgálatot adó önkéntes. Lefektette ennek a kereteit és a szabályait. Ugyanebben az évben lett a Wekerle Önkéntes Centrum (WÖC) mentora is. Komoly kapcsolatrendszerre tett szert, jól átlátta az egyesület életét. Természetes, hogy hamarosan a WTE elnökségébe is beválasztották. Több éve a Wekerle újság szerkesztő bizottságának is tagja.

Bármilyen segítségre volt szükségünk, az első között volt, aki felajánlotta munkáját. Minden társasköri rendezvény mögött ott állt, és segítette annak sikerre vitelét.

Idén tavasszal leköszönt ügyfélszolgálati- és elnökségi tagsági munkájáról. A felszabaduló energiáját más jellegű önkéntes munkában hasznosítja, de az újság, a WÖC és a wekerleiek továbbra is számíthatnak rá! Szeptembertől a

kispesti Ginkó Házban autista gyermekek tanulócsoportját segíti önkéntes segítő pedagógusként.

Zsuzsa önzetlen, fáradhatatlan, jóra törekvő, megértő ember.

Véleménye mindig építő jellegű. Minden önkéntes feladatát pontosan, megbízhatóan, alaposan, felkészülten és lelkesen látja el. Mindezek mellett igen aktív: sportol, színházba, koncertre, kirándulni jár. Mondhatjuk: boldog ember, mert teljes életet él, mert szabadidejének egy részében másokat szolgál.

Köszönjük, Zsuzsa áldozatkész munkádat. Számítunk rád a jövőben is! Maradj köztünk, mert példa vagy számunkra szemléletteddel, sportos életviteleddel, munkáddal, tiszta gondolataiddal.

TULIPÁN-DÍJ

A díjat a WTE minden évben annak, illetve azoknak a személy(ek)nek, intézmény(ek)nek, vállalkozóknak, támogatóknak adja, aki(k), amely(ek) kiemelkedő mértékű támogatást nyújtottak a Wekerletelep fejlődéséhez. A díj a centenáriumi jelvényben meghatározott

wekerle motívumot – vastulipánt – ábrázoló bronzplakettből és kitűzőből áll. A plakett tervezője Gera Attila. A díjnak három fokozata van: arany fokozat 1 000 000 forintot meghaladó, ezüst fokozat 500 000 forintot meghaladó, bronz fokozat 100 000 forintot meghaladó támogatás esetén. Ebben az évben két bronz fokozatú díj került átadásra.

Átalakuló Wekerle szervezői kör

Az Átalakuló Wekerle a Wekerle Társaskör Egyesület Zöld hajtás klubjából indult, ma már több különböző ügyre szerveződött informális csoportot is magában foglal. 2011 óta a nemzetközi, Átalakuló Városok Mozgalom tagja, Magyarország első hivatalos átalakuló közössége.

Tevékenységük mára már igen szerteágazó, de alapvetően három fő téma köré csoportosítható: helyi élelmiszer, helyi energia felhasználása, a helyi gazdaság fejlesztése. A teljesség igénye nélkül néhány fontos esemény, ami az ő szervezésükben valósult meg: magbörze, komposztprogram, ablakszigetelési program, kertbarát kör, térszépítés, Zöld szombat, Föld napi rendezvények.

Kezdeményezői annak, hogy a Gutenberg téri kispiac új életre kelt, a helyi kistermelői áruk megjelenése mellett, rendszeres programok helyszíne, találkozóhely lett. Aktív szerepet vállalnak a legkülönbözőbb fontos, helyi ügyekben. Ilyen volt az iskolai menzaprogram, az Ady mozi újraindítása, a Galvani híd Kiserdő Védők körében részvétel. Nekik köszönhetjük, hogy a „zöld” szemlélet egyre inkább megjelenik a WTE szervezői munkájában, a rendezvényeken, például a szelektív hulladékgyűjtés, a Re-pohár bevezetése, a műanyagmentességre való törekvés. Mintát adnak arra, hogy hogyan lehet aktív polgárokként a helyi közösség szereplővel együttműködni, összefogni és értelmes viták eredményeképpen közös megegyezést kialakítani.

Simon László vállalkozó

Simon László „beházasodott” Wekerlére, méghozzá az egyik legaktívabb, a wekerle közösségi életet nagyban meghatározó családba. Két út állt előtte. Az egyik, hogy úgy gondolja, a családja már megteszi, amit tennie kell. De ő nem ezt választotta. Szinte észrevétlenül pótolhatatlan segítője lett a wekerle rendezvényeknek. Mindig lehet hozzáfordulni, ha szállítani kell valamit. A rendezvényekkel kapcsolatban sokszor támogatja a fellépők szervezését azzal, hogy fagyí kuponokat ajánlott fel, vagy épp péksüteményeket biztosított. A Vasárnapi Tézzena a Wekerlén program létrejötténél is anyagi támogatást nyújtott. Csendesesen, készségesen szolgálja a Wekerlét több éve.

(Simon László a díjat a Wekerle Napok után vette át az elnökségtől.)

Vallomás – a sütisütő versenyről

Egy vallomással kell kezdenem, nem vagyok wekerlei, még csak nem is neveztem a versenyre. Ám, ha van egy wekerlei barátnőnk, aki minden alkalommal lelkes hírverést csap a helyi programoknak, a másik barátnőnk pedig évek óta hűséges főzőtársunk, váratlan módon közünk lehet a verseny egyik díjazott süteményéhez, és egy rövid időre wekerleinek érezhetjük magunkat.

Egy péntek délután Andi konyhájában ültünk Csillával, amikor nekünk szegezte a kérdést, van-e kedvünk nevezni a jövő heti süti sütő

versenyre. Első reakciónk a meglepetés volt, hogy is vehetnénk részt rajta, hiszen nem vagyunk helybeliek. Igaz ugyan, hogy hosszú évek óta részt veszünk gyerekeinkkel a wekerlei rendezvényeken, mégis furcsának éreztem a dolgot. Pedig, hogy szeretjük a süti versenyt! Még az irigység szele is megcsap olyankor, ahogy nézem a sütikért tülekedőket, hogy az én süteményemért sosem fognak finom ízekre vágyók versengeni.

Szóvá tettem gyorsan a fenntartásaimat, de Andi azt válaszolta, ne foglalkozunk ezzel, csak süssünk, mert jó móka lesz. Márpedig, ha ő ezt mondja, biztosan nem okoz gondot a kiváláltságunk, neki csak tudni kell, hiszen évek óta részt vesz az esemény lebonyolításában.

A „nagyanyáink receptjei” téma sok macerát sejtetett, el is bizonytalanított minket, mivel nagyanyáinknak jellemzően bonyolult, hosszan készülő süteményeik voltak, mint például a zserbó vagy a Rákóczi túrós. Mégis elkapott minket a lelkesedés, sütős-főzős lányok vagyunk, versenyezni is szeretünk, és ha nem is nyerünk semmit, akkor is láthatjuk majd, hogy a gyerekek az utolsó morzsákat is elkérik a kínáló tálcákról.

Végül abban maradtunk, hogy jelentkezünk, és keresünk valami gyorsabbat nagymama re-

ceptjei közül, lehetőleg olyat, amit könnyedén több darabra lehet vágni. A két kritérium közül végül egyiknek sem sikerült megfelelnünk.

A kivitelezés tervezése közben kiderült, hogy egy sütre lesz csak időnk, így Csilla nevezett a ribizlis szelettel, mely valóban nagyon egyszerűnek tűnt, mégsem kerülhettük el menet közben nagymama telefonos megkeresését. A süti váratlanul hosszan időzött a sütőben – mi pedig feszülten vártuk, hogy elkészüljön, különben felborul a jól kitalált gyerek-süti logisztika –, így felhívtuk, hátha azt mondja, nem is kell annyit sülnie. Természetesen egy perccel sem készült el hamarabb, nagymama receptje pontos volt.

Ahogy kikaptuk a tepsit a sütőből, már patantam is az autóbá, hogy leszállítsam pályamunkánkat a versenyre. Szerencsére indulás előtt gyorsan körbevágtuk, így legalább volt alkalmunk megköszölni a saját süteményünket, mert később valóban csak a morzsáival találkoztunk.

Amikor elkezdődött a sütemények kínálása, a pavilon mellé telepedtem, és büszkén néztem, ahogy együtt fogy a többivel, hallgattam, ahogy a gyerekek teljesen átélte komolysággal értékelik a műveket, szavaznak, és szavazásra biztatják a szüleiket. Remek érzés volt így, lopva a közösség részévé válni, kicsit kihúztam magam Csilla helyett is, aki sajnos kimaradt a legjobb részből, mivel csak a verseny végére futott be a lányával.

Pilinszky Roberta

Fotó: Holics Tamás

Visszatérés a csillagos házakba

Októberi kiállítás a Társaskörben

Néhány utcanév és házszám olvasható a következőkben. Népszínház u. 30., 46., 59., Damjanich u. 20., Csanády u. 21., Báthory u. 17., Dózsa György út 17., Erdélyi u. 19., Kun u. 12., Tátra u. 4.

A sor folytatható, de talán elég ennyi is. Van valami közös ezekben a házakban. Hogy Budapesten vannak? Igaz. Hogy régi, emeletes bérházak? Ez is igaz. De mindez kevés.

Ezek „csillagos házak” voltak. Vajon mindenki ugyanarra gondol most?

A csillagos házak azok a budapesti lakóépületek, amelyeket Farkas Ákos polgármester 1944. június 16-án kiadott 147.501–514/1944–IX. számú rendeletében a zsidók lakhelyéül kijelölt. Az elnevezés eredete az, hogy a rendelet értelmében, az épületek bejáratát hatágú sárga csillaggal kellett megjelölni.

1944 (!) ilyen ház volt, ebből 1600 ma is áll. Laknak bennük. Lakók talán ismerik az előzményeket, talán nem. Van, ahol emléktábla jelzi korábbi történetüket.

Egy fiatalember, egy fiatal fotóriporter, Bódey János úgy gondolta, ő ismerni akarja ezeket a házakat, azokat az embereket, akik még élnek azok közül, akik egykor gyerekként itt

voltak „otthon”. Nyomozni kezdett, az OSA archívumban, ahol a közelmúlt történetének dokumentumait őrzik, kapott segítséget.

Megismerkedett idős emberekkel, akik laktak csillagos házakban. S aki vállalta, azzal visszament az ő házába, beszélgettek, emlékeztek, s közben elkészültek a fotók is. Ezek voltak láthatóak a Társaskör pincegalériájában.

Állok a lépcsőn, lent világít néhány lámpa. Körben a falakon fekete (messziről feketének tűnő) téglalap alakú képek. És mindegyiken valamiféle világosság, valami fehérség, egy éles folt. Muszáj közelebb menni. És valóban... Sötét a ház, megvilágítva az ember. Kicsit félelmetes (nekem), mintha egy elhagyott házban egy szellemalak jelent volna meg.

Bódey János

Fotó: Huszti István

Mindenki ajtó vagy ablak előtt, ajtó- vagy ablakkeretben áll, a folyosón, az udvaron vagy a lépcsőházban. Sok az ajtó, sok az ablak. Ez persze egy nagy bérházban nem meglepő. Én meg arra gondolok, hogy az ablakok nyílnak valahova, az ajtókon át el lehet jutni valahova. Befelé és kifelé is.

Mindegyik kép mellett olvasható egy szöveg, Kalas Györgyi újságíró szerkesztésében. A fotó szereplője mond pár mondatot, arról, hogy került a csillagos házba, hogyan éltek ott, mi lett a családjuk további sorsa. Van, aki most ment vissza először erre a helyre, van aki azóta is ott lakik. Mivel mindenki kisgyerek volt '44-ben, nem meglepő, hogy úgy emlékeztek, hogy a nehézségek ellenére jól érezték magukat, sokat játszottak a többi gyerekkel. Persze tudták, mit szabad, mit nem, és sok borzalomban is volt részük.

Visszatérés a múltba. És lehet gondolkodni a néhány évtizeddel korábbi történéseken, meg a mostaniakon is.

A kiállítás megnyitóján megfogalmazódott, hogy fontos lenne, hogy ezeket a képeket, a hozzájuk tartozó szövegekkel minél többen megismerjék, talán egy könyv formájában. Idősek, akik átéltek ezt a korszakot, fiatalok, akiknek mindez már történelem – szerencsére.

Köszönöm, hogy részese lehettem ennek a kiállításnak.

Papp Zsuzsanna

Wekerle filmfesztiváljáról

Helytörténeti és ipartörténeti filmszemléjét második alkalommal hirdette meg a Wekerlei Társaskör Egyesület „CÉGÉR” – Wekerle Filmfesztivál elnevezéssel. A benyújtott alkotások előzsűrizése október 21-e és október 23-a között történt meg az Egyesület pincegalériájában.

Három napig Wekerle főterén a Társaskör székhelyének hívogatóján félig lehúzott redőnyű ajtaja jelezte a délutánonként arra tévedőknek, hogy a rövidfilmfesztivál előzsűrijének tagjai dolgoznak ott. A múlt évi filmszemle kiírását némiképp módosítva, idén az október eleji beküldési határidőt szeptember elejére változtatták. Változás az is, hogy a korábbi négy filmes kategória (településtörténet, településszociológia, portré, ipartörténet) mellé ötödikként „Kispesti anzix” néven lehetővé tették a maximum 10 perc terjedelmű, Kispestet vagy azon belül Wekerlét bemutató alkotások nevezését is.

Ezeknek a módosításoknak köszönhetően a három délután megtartott előzsűризést nyugodt körülmények között lehetett megszervezni: volt idő a filmek tematikus csoportosítására, a zsűrizéshez használt nyomtatványok elkészítésére – csak köszönet illetheti gondos munkájukért az ezeket előkészítő lokálpatriótákat. Az előzsűri tagjai minden nap a vetítés kezdete előtt kézhez kaptak egy táblázatos összesítést, amely az aznap elbírálendő rövidfilmek főbb adatait tartalmazta, amelyen – természetesen – egy külön oszlopban az 1–5 közötti értékelő pontszámot lehetett a bírálóknak megadni. Filmenként összesítették és átlagolták a harmadik nap végén az előzsűri tagjai az adott pontszámokat. Így kialakult egy sorrend, valamint az azonos pontszámúakat megvitatták. Ez határozta meg a Kispest Önkormányzata, valamint a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával megvalósuló filmszemle nyilvános vetítésén bemutatandó tíz alkotást.

Mindez megfelelő körülményeket nyújtott az előzsűrizésben résztvevők önkéntes munkában végzett tevékenységéhez. Az előzsűriben az itt felsoroltak vettek részt. Dr. Balogh Pál, nyugdíjas mérnök, Dr. Engloner Attila – biológus, a Wekerle újság főszerkesztője; Gábel Tibor – történész, a Budapesti Honismereti Társaság titkára, Budapestért-díjas; Nagy Tamás – nyugdíjas mérnök, amatőr helytörténész; Papp Zsuzsanna – nyugdíjas tanár; Romhányi Éva nyugdíjas óvónő, sportszervező; Somló Judit – építész, a Társaskör elnöke; Somogyvári István – jogász, Somogyvári Rudolf – rendező, operatőr; Tóth Pál – nyugdíjas építőmérnök; Zajti Gábor – rendező, operatőr.

Tematikus megközelítésben a 23 benyújtott filmből a legtöbb, hat portré volt (6),

településszociológiai témakörben 5, településtörténetként 4, ipartörténetként 3, Kispesti anzixként 1, és néhány (4) az összegzésre ipartörténetiekhez sorolt, de szerintem inkább a céges reklámfilm kategóriába tartozó alkotás volt elkülöníthető. Megjegyzendő, hogy az utóbbi négy közül egyik sem került be a nyilvános szemlére.

A beküldött 4-54 perc közötti rövidfilmek között néhány kiemelkedően kiváló munka mellett az alkotások többsége átlagos profi szintű volt, valamint az elkötelezett filmes amatőrök is képviselték magukat. Az utóbbi filmek egy részénél többféle szakmai hiányosságot (technikai, minőségi, történeti) lehetett észlelni – feltehetően a pénzühiánynak is köszönhetően. Sajnálatos ez, mivel a nem profi rendezők, operatőrök által készített filmek sokszor a filmszemle témakörébe jól illeszkedő, értékes hely- és ipartörténeti témákat dolgoztak fel, de technikai/szakmai hiányosságai miatt gyakran alacsony pontszámot kaptak. Az átlagos, profi alkotók közreműködésével létrejött filmeknél gyakorta érezhető volt a forgatókönyvhöz nélkülözhetetlen előzetes kutatás, azaz a történeti

múlttal foglalkozó szakértő hiánya. És végül láthattunk néhány kiemelkedően jó, és a pályázati témakörökhöz is illeszkedő alkotást. Közülük a legtöbb portré volt – egyikük még korábban ismeretlen történeti események feltárásáról is beszámolt. A portréknál általában hiányoltuk azonban az oral history (az interjúalany ismertetése történeti értékű eseményekről, cselekményekről) eredményeinek felhasználását.

Este fél 10 körül, az előzsűri harmadik napján már eldőlt, hogy a kiválasztott tíz film között öt portré, két településtörténeti, egy ipartörténeti, valamint egy ipartörténethez sorolt, de szerintem inkább településszociológiai filmet, valamint egy kispesti vonzatú rövidfilmet láthatnak november 10-én és 11-én a WTE helytörténeti és ipartörténeti filmszemléjének látogatói a Wekerle Kultúrházban. Láthatóan igen sötét este volt már,

Kispest anzix különdíj:
Kispest Közösségi Kertek

mikor az előzsűri tagjai magukban talán megállapíthatták, hogy önkéntes munkájuk ezúttal is a wekerleiek és a köz javát szolgálta, majd egyenként távoztak a WTE székhelyének félig lehúzott redőnyű ajtaján.

Gábel Tibor

Lapzárta után érkezett

A november 10-én és 11-én lezajlott **CÉGÉR Ipartörténeti és Helytörténeti Filmszemle** díjazottjai:

I. díjat kapott az In memoriam Huszárik Zoltán c. film. Rendező és operatőr Mohi Sándor.

II. díjat kapott a Két kereszt között c. film operatőre Nagy Ernő. Az Olasz Ferenc fotográfusról készült portréfilmet szintén Mohi Sándor rendezte.

III. díjat kapott a Fohász a déli végeken c. film, amely egy Dél-Bánságban élő papköltőt mutat be. Rendezte Fejős Csilla.

A Kispest anzix különdíjat a Kispest Közösségi Kertek c. kisfilm nyerte. Rendező Molnár Anita, operatőr: Soós Csaba.

A közönség külön díját a Nagykörös, híros város c. film érdemelte ki. Rendező: Turai Hunor, operatőr Fehér Norbert, Tóth Csaba

A zsűri elnöke: Péterffy András, – Balázs Béla-díjas rendező, tagok: Novobáczky Sándor rendező, Nádorfi Lajos operatőr, Nagy Tamás helytörténész, Romhányi András a Magyar Kollégium Kulturális Egyesület elnöke és Gábel Tibor Budapesti Honismereti Társaság titkára voltak.

Gáz van! Illetve sok lakásban nincs!

Legalábbis lapzártánkkor ez volt a szomorú helyzet jó néhány Petur és Dobó Katika utcai, illetve az utóbbi mellékutcaiban lévő házban, több tucat lakásban. Az utcákban folyó gáz gerincvezetékek átépítése után a gázszolgáltató nem kötötte át a házakat az új vezetékre, mondván: a társasházak tulajdonát képező vezetérendszer nem tömör, valahol szivárog a gáz.

Az érvényben lévő előírások szerint a nem tökéletesen tömör rendszer azonnali kizárással jár együtt, egészen addig, amíg a hibákat ki nem javítják. És ezt bármikor megteheti a szolgáltató, függetlenül attól, hogy épp a fűtési szezon elején, közepén vagy azon kívül járunk-e – ezt erősítette meg az NKM ügyfélszolgálat is.

A Nemzeti Közművek Hálózat tájékoztatójában olvashatunk a 2018. június 29-én jogerőssé vált földgázelosztási üzletszabályzat módosításáról, benne a Gáztömörségi felülvizsgálatról:

„A megszünt műszaki-biztonsági felülvizsgálat helyébe a szivárgásellenőrzéssel végzendő gáztömörségi felülvizsgálat lépett.

– A fogyasztói főelzáró karbantartása és javítása, valamint a csatlakozóvezetékek és a fogyasztói vezetékek 10 (tíz) évenkénti, a csatlakozási nyomás névleges értékén szivárgás-ellenőrzéssel végzett gáztömörségi felülvizsgálata a Földgázelosztó kötelessége saját költségén. Az ingatlan tulajdonosa a felülvizsgálat elvégzését köteles lehetővé tenni a Földgázelosztó vagy megbízottja számára.

– A 10 (tíz) év leteltét első alkalommal a mérő felszerelésétől, illetve cseréjétől, mérő hiánya esetén a legutolsó felülvizsgálatától, ha még nem történt felülvizsgálat, 2018. január 1-jétől kell számolni.

– A csatlakozóvezetékek és a fogyasztói vezetékek 10 (tíz) évenként esedékes, szivárgásellenőrzéssel végzendő gáztömörségi felülvizsgálatát a Földgázelosztó a tervezett fűtési időnyen kívüli időpontban végezheti el, amely időpontot megelőzően legalább 60 (hatvan) nappal köteles értesíteni erről a felhasználót.

– A Földgázelosztó a gáz csatlakozó-vezetékek és fogyasztói vezetékek 10 (tíz) évenként esedékes, szivárgásellenőrzéssel végzendő gáztömörségi felülvizsgálatának időpontjáról és a felülvizsgálat eredményéről nyilvántartást vezet.”

Azonban ez a passzus nem vonatkozik a jelenlegi felújítási munkákhoz kapcsolódó gáztömörségi vizsgálatokra!

Az idei hosszán tartó „indian” nyár valamelyest enyhíthette az érintettek szenvedéseit, de ez csak a fűtés kimaradására lehetett gyógyír. A legtöbb helyen gázzal működik a melegvíz-készítés és a sütés-főzés is, amit nem könnyű más módon pótolni. És akkor

arról a veszélyről is érdemes szólni, hogy a gáz-készülékek helyett hirtelen, kényszerűségből beállított elektromos készülékek olyan többletterhelést jelenthetnek a lakáson, de akár az egész társasházon belüli elektromos hálózatra, amely azok tönkremeneteléhez vezethetnek! Csak óvatosan!

Nézzük a részleteket! Egy ilyen nem várt helyzetben gyorsan kell cselekedni! A kizárást a hálózatfelújítást végző szakemberek által végzett műszeres vizsgálat előzi meg, mely az ő költségük. Bizonyos tömörségi hibák helyét meg tudják nevezni, de például a föld alatti részeket nem látják ők sem. A hibalista alapján meg kell bízni olyan szakembert, szakcéget, aki a föld alatti és feletti új vezetékszerelést megtervezi, azt a szolgáltató tervellenőreivel jóváhagyatja. A jóváhagyott tervek alapján lehet a kivitelezést megkezdeni, az elkészült munkát szintén átvetetni, mely egy újbóli tömörségi próba. Ha itt már nem mérnek szivárgást, következhet a visszakötés. A tervezési, jóváhagyási, kivitelezési folyamatnak a társasház méretétől és a hálózat sajátosságaitól függően akár több mint 1,5 milliós költsége is lehet (12 lakásos háznál), és örülhetünk, ha 1 hónap alatt sikerül végigvinni a folyamatot. A tapasztalat szerint a felújítási munkák idejére a gázmérőórákat is le kell szerelni, melyet csak a szolgáltató szakemberei végezhetnek, és az újbóli bekötés után szintén ők szerelhetik vissza. Ennek is szabott ügyintézési rendje és óradíja van, elérheti a 60 ezer forintot is mérőnként.

A fogyasztóknak tulajdonképpen csak a pontos tájékoztatáshoz van joguk (ez a tapasztalat szerint meg is van a szolgáltató részéről, már az

első negyedévben értesítették a tulajdonosokat a harmadik negyedévben tervezett munkákról és az új vezetékre történő átkötés feltételeiről), és (kényszerűségből) együttműködési kötelezettségük van. A gázhálózatos szakemberek nem köthetnek rá, míg nem tömör a ház-tulajdonú vezetékek, így indirekt módon a tulajdonosok is kötelezve vannak a felújításra.

Az első írásos értesítés után érdemes megvizsgálni, megvizsgáltatni a házunk hálózatát. Ha azt tapasztaljuk, hogy több helyen hollandi csavaros kötések vannak kenderkócos régi tömítéssel, vagy sok lakáshoz van föld felett, falon kívül leágazás, esetleg tudjuk, hogy a jelenlegi gázvezeték a föld alatt még az eredeti fém (kb. 30 éves lehet), netán a telken belül hosszan, akár több irányba elágazva is a föld alatt megy a vezeték, akkor nagy az esélyünk, hogy javíthatatlanul tömítetlen lesz a jelenlegi vezetékszerelés! Ekkor gondolkodjunk előre a tervezésben, és cseréltesük ki a vezetékeket a saját érdekünkben, lehetőleg még a fűtési szezonon kívüli időben. Sajnos olyan esetről is hallottam, hogy egy időben felkért „szakember” szemrevételezés után mindent rendben talált, de a hivatalos nyomáspróba szivárgást észlelt, ezért azonnali hatállyal levágták a házat a hálózatról. Persze a „szakember” nyomtalanul eltűnt!

Ha az elmúlt kb. 15 évben teljes mértékű gázcső felújítást csináltattunk (föld alatt és felett is), akkor jó eséllyel műanyag csövek vannak már a föld alatt, fent pedig szabályosan hegesztett acélcsövek, ekkor meg lehet próbálkozni egy előzetes tömörségi vizsgálatral. Fél éven belüli sikeres tömörségi nyomáspróbát követően üzembe helyezhető a rendszer, ha a csatlakozó vezetéken és a felhasználói berendezéseken nem történt átalakítás. Ennek díját azonban nekünk kell fizetni, ami szintén több tízezer forint. Azt azonban jó tudni, hogy ha a mérés tömítetlenséget mutat, akkor a mérést végző szerelő azonnal elzárhatja, illetve nem köti vissza a gázt.

Azt is fontos tudni, hogy a gázvezeték tömörségét a telekhatáron belül 1 m távolságtól a gázóráig mérik úgy, hogy a gázóránál a csapok el vannak zárva – tehát a lakáson belüli vezetékszerelés biztonságát, tömörségét nem is vizsgálják. Amióta a Wekerletelepen van gáz (kezdetben városi, később földgáz – ez is a műszaki problémák egyik oka!), többször változott, hogy melyik csőszakasz kinek a tulajdona, kinek a felelőssége. Kezdetben a lakáson belüli mérőig tartozott a szolgáltatóhoz, később az első elzáróig, jelenleg a telekhatáron belül 1 méterig.

Remélhetőleg mire e sorokat olvas-sák, már nem lesznek fűtés, meleg víz és főzési lehetőség nélküli lakások. Azonban figyeljünk, mert várható, hogy a hálózatfelújítási munkálatok a Wekerletelep további utcáiban is

A szerző felvétele

folytatódnak! Készüljünk fel időben! Az NKM-nél rengeteg információ található meg, például szerződött szerelők listája, a hatósági díjak és számítási módjuk, a szolgáltatást szabályozó előírások stb.: <https://www.nkmgazhalozat.hu/Dokumentumtar>

Nagyon jó lenne, ha a jövőben a szolgáltató minél inkább ügyfelbarát partnerként működne. Ha már elkerülhetetlen egy-egy ingatlan vezetérendszerének megújítása, akkor nem csak kizárná a fogyasztókat, de ők maguk nyújtanának gyors és szakszerű segítséget! Álom? Lehet... Addig is, amíg ez az álom valósággá válhat, legalább az önkormányzat szakirodájá csökkenthetné a kellemetlenség mértékét azzal, hogy mondjuk csak április 1. és október 1. közötti időszakban adna engedélyt a közterületbontással járó munkára, amelynek végén borítékolható a műszaki probléma!

A cikk megírásához nyújtott segítségét köszönöm sok-sok wekerlei érintett barátomnak, ismerősömnek, akik megosztották tapasztalataikat!

Nagy Attila

Iható a vezetékes víz az óvodáinkban? Ólmos?

Ilyen kérdésekkel fordultak hozzám a témában aktív szülők, én pedig képviselőként igyekszem támogatni őket. Egy anyuka és az Árnyas óvoda vezetője – Szűcsné Juhász Csilla – kezdeményezése nyomán a Nemzeti Közegészségügyi Központ vizsgálatot végzett minden wekerlei óvodában és bölcsődében. Az eredmények ismeretében az Árnyas Óvoda és a GESZ vezetőinek, valamint a szülőknek is ballonos vizet javasoltam – átmeneti megoldásként. A tanév megkezdése után rövidesen el is jutott az ivóvíz az érintett óvodákba, köszönet érte!

A hivatalos tájékoztatás szerint egyetlen wekerlei óvodában vagy bölcsődében sincs már ólom a belső vezetérendszerben, azokat 1995 és 2010 között felújították. A probléma ezek szerint a Vízművek területén, a mérőóra

előtt keletkezik, és a Vízművek hatáskörében oldható meg.

A Vízművek felelősségének felvetése akkor is helyes, ha a 10-20 évvel ezelőtti felújítások körül maradtak kérdőjelek. Van társasház a Wekerlén, ahol a belső hálózat teljesen új, mégis ólomszennyezett volt a víz. Egy aktív lakó kitartó nyomásgyakorlása volt szükséges ahhoz, hogy a cég megvizsgálja az utcáról az órához érkező bekötést, megállapítsa, hogy az ólomból van – és elvégezze a cső cseréjét.

A wekerletelepi vezetékes ivóvíz kérdése szerencsére sok wekerlei embert aktivizált és összehozott. További információért, csatlakozási szándékkal keressék a Wekerlei Vizesek csoportját e-mail-en (wekerleivizesek@gmail.com) vagy engem telefonon: 0620 239 2122.

Ferenczi István, önkormányzati képviselő

Ólom az ivóvízben?

Az ivóvíz az egyik legfontosabb egészségget befolyásoló tényező. Ezért fontos, hogy odafigyeljünk az elfogyasztott folyadékok minőségére. A csapvíz nemcsak ásványi anyagokat, hanem káros szennyezőanyagokat is tartalmazhat. Ilyen például az ólom, amiből, ha túl sok kerül a szervezetünkbe, bizonyítottan káros az egészségünkre. A megnövekedett vérólomszint leginkább a 3 év alatti kisgyermekre és a várandós anyákra veszélyes, mivel elsősorban a magzat és a kisgyermek szellemi fejlődésére ártalmas. Hosszú távú fogyasztás esetén a felnőttéknél is egészségi problémákat okozhat, például vérszegénység, vesekárosodás vagy idegrendszeri panaszok léphetnek fel.

Az ólomtartalmú csapvíznek nincs különös íze vagy szaga, így annak jelenléte, mennyisége csak vízvizsgálattal határozható meg. Hazánkban a legtöbb településen kiváló az ivóvíz minősége, a közüzemi ivóvízellátó rendszerekben jellemzően nem mutatható ki ólom. Ólom bekötőcsövek még egyes területeken előfordulhatnak, ezeket az ivóvíz-szolgáltatók saját hatáskörben cserélik. Jellemzően azonban inkább az épületek és a lakások belső ivóvízhálózatából származik a szennyezés, az ólom innen akár határérték feletti mennyiségben is bekerülhet az ivóvízbe. A legnagyobb problémát a régen épült házak belső ivóvíz-hálózatában a meglévő ólomcsövek jelentik, de gondot okozhat például egy rézcsap vagy akár a vízóra is. Ezért az ivóvíz ólomtartalma

településrészenként, épületenként vagy akár egy épületen belül is jelentősen változhat.

A XIX. kerületi Wekerletelep a XX. század elején épült, ezért az ivóvíz ólomtartalma szempontjából kockázatos terület. Ezt támasztják alá azok a vízvizsgálati eredmények is, amelyeket a Nemzeti Népegészségügyi Központon (NNK) belül indult projekt (EFOP-1.8.0-VEKOP-17-2017-00001) részeként eddig végeztek. A Nyitott Laboratórium keretében a lakosok a saját csapvizükből vett mintát eljuttathatják az NNK-ba, és ingyenesen megvizsgálathatják a csapvizük ólomtartalmát. A programba a Wekerletelepről is többen jelentkeztek. Az eddigi eredmények azt mutatják, hogy a városrészből származó csapvíz minták közel 40 százalékának ólom-

tartalma meghaladja a jogszabály szerinti, 10 µg/l határértéket.

A projektben nemcsak arra van lehetőség, hogy a lakosság egyénileg bevizsgálattassa csapvizét, hanem az NNK munkatársai bizonyos területeken a jelentkezők között véletlenszerűen kiválasztott lakásokban személyesen is mintákat vesznek. Az úgynevezett feltáró monitoring mintaterületekből származó eredmények adják az alapját az ivóvíz ólomtartalmára vonatkozó országos becslésnek. Ilyen kijelölt mintaterület a Wekerletelep is. A programhoz bárki csatlakozhat. Az ivóvíz ólomtartalmáról és a feltáró monitoringról az olom@oki.antsz.hu email címen kérhető további tájékoztatás. Az NNK munkatársai egy hamarosan szervezendő lakossági fórumon bővebb tájékoztatást adnak a lakóknak.

Törő Károly

Ólom munkacsoport

Nemzeti Népegészségügyi Központ

Addig sincs ok az aggodalomra

Az ivóvízben található ólom kockázata a helyes üzemeltetéssel és a megfelelő fogyasztói szokásokkal mérsékelhető. A végleges megoldást az ólomcsövek és az ólomtartalmú szerelvények teljes cseréje jelenti, de átmeneti intézkedésekkel az ólombevitel jelentősen csökkenthető:

Iváshoz és ételkészítéshez használjon mindig hideg vizet! A melegvíz fémoldóképessége nagyobb.

Fogyasztás előtt folyassa a csapokat 1 percig! A pangó vízben az ólom mennyisége magasabb lehet. A kifolyatott vizet egyéb háztartási célra (mosogatás, dísznövények locsolása stb.) korlátlanul felhasználhatja, így nem pazarol.

Használjon bevizsgált víztisztító berendezést! Ezeknek egy része alkalmas lehet az ivóvíz ólomtartalmának eltávolítására.

Madárséta

Sokan szeretjük a feketerigók füttyülését, a balkáni gerlék és az örvös galambok burukkolását és a cinegék „nyitnikék” szavát. Ezért örömmel olvastuk a Wekerlei Társaskör májusban meghirdetett tematikus helytörténeti sétáját a madártanösvényünk bejárásáról. A séta fészkelő madarak közvetlen megfigyelését és madárgyűrűzését ígérte. Számos előzetes regisztráció érkezett a www.wekerleisetak.hu oldalra, és még többen érkeztek személyesen, családostul.

A sétát Nagy Levente, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület önkéntes madarásza és barátai vezették. Ők már előtte két nappal megbizonyosodtak arról, hogy valóban birtokba vették-e a kis madárcsaládok a nekik elkészített odúkat, és ott tényleg kikeltek-e a tojásból a kicsiny utódok.

Megtudhattuk, hogy a kihelyezett 23 odúból 21-ben van fészkelési tevékenység. Ezekből tíz madárlakás gondos bemutatására volt idő. A városokban 6-8 fióka, erdőkben 10-15 fióka az átlagos szaporulat egy-egy költéskor. Sétánk idején a mi kis széncinegénk

9-10 naposak lehettek. A tojásból kikelés után 13-15 nappal repülnek ki először. Addig a tojó és a hím madár felváltva szorgalmasan eteti őket.

A madarászok létra segítségével jutottak fel a madárodúkhöz, és kézzel, finom mozdulatokkal puha textil zsákocskába tették bele a fiókaállományt. Lent a földön következett a madarak gyűrűzése, és meglepetésünkre a pici fiókákból vérmintát is vettek. Először a kis angyok bal lábára került föl a betű- és számkombinációjú alumínium gyűrű. Majd a fészkelő 3 legnagyobb egyedének szárnya tövéből vettek genetikai mintának pár csepp vért alkoholos fertőtlenítés után. A gyűrűzés és vérvétel a rokonsági viszonyok vizsgálata céljából történt. Szakmai vezetőink az adatokat odűfuzetbe és gyűrűző füzetbe írták be. Egy-egy madárgyűrűzés és vérvétel legtovább 20 percig tarthat, hogy ne keltsen zavart a fészkelő életében. A madaraknak nincsen szaglásuk. Kérdésünkre elmondták, hogy a madarászoknak ehhez elméleti és gyakorlati gyűrűző vizsgát kell tenniük.

Az elméleti rész környezetvédelmet, jogot, etikát és fajismeretet tartalmaz.

Volt olyan helyszín, ahol a tojó vagy a hím széncinege kint várakozott addig, amíg a fiókákat a madarászok óvatosan visszahelyezték, és utána rögvest berepült az odúba. Érdekes volt, hogy a 10-es számú odú kicsi kerek bejáratát valószínűleg harkály tágíthatta ki, mert láthatóan körben hiányzott a pici lyuk széle. A harkály védett madár, de nem szép tőle, hogy igen erős csőrrel a házak külső szigetelt falaiba alkalmanként nagy lyukat kopogtat ki. Volt olyan fészek, amely a két nappal korábbi állapotához képest ismeretlen okból megüresedett. Ilyen esetben, és a költések után ősszel is, az odúkat ki kell takarítani azért, hogy a parazitáktól mentesüljenek.

A dolmányos varjú, a szajkó és a szarka fészekráló madarak, nem védettek, a mi kis széncinegénk, kék cinegénk, házi rozsdafarkú madaraink és feketerigóink természetvédelmi oltalom alatt állnak. Télen elsősorban a madarak etetése, nyáron pedig az itatásuk a fontosabb. Etetésre főleg szózatlan napraforgómagot, diót, mogyorót tegyünk ki. Itatásra elég akár egy virágcserep alátétbe kihelyezett víz is, amit rendszeresen frissítünk. Ha el-

Padlások kincse

Néhány éve lomtanalítás során vettem magamhoz ezt a fotót. A képen egy labdarúgó csapat látható – a mezeket vizsgálva – még a mérkőzés előtt. A fotó nagy valószínűséggel a KAC pályán készült, legalább is a háttérben látszó gyárkémények és épületek alapján. A fotó a kép hátoldalán lévő felirat szerint 1928-ban készült és csapatként a WT SE név szerepel. Nem tudjuk, melyik csapat ez. A WT utalhat egy wekerletelepi sportklubra akár, de ismereteink szerint 1928-ban

a telepen a WSC, a WTC és a Szondi SC működött. A talány feloldásában nagy segítségünkre lehetnek az aláírások azonosítása, s még nagyobbra, ha Önök esetleges felismernek egy rokонт, ismerőst.

Kérjük, írják meg nekünk, ha akár egy arcot, akár egy nevet felismernek! Leveleiket szerkesztőségünkbe (1192 Budapest, Kós Károly tér 10.) vagy a postalada@wekerletelep.hu drótpostacímre várjuk.

Nagy Tamás

Fotó: Hankó Linda

pusztult gyűrűzött madarat találunk, akkor a gyűrű betű- és számfeliratát írjuk meg a Magyar Madártani Egyesület honlapjára.

Nagy Attila építész idegenvezetőtől többek között megtudtuk, hogy a telep építészeti koncepcióját követi a fák ültetési elgondolása. Védett fasoraink a jegenyenyárfa, a japánakác, az ostorfa, a platán, a hársfa és a gesztenye. Védettségük azt jelenti, hogy ezek pótlása csak a védett fafaj előnevelt egyedeivel történhet.

Idén ilyen különleges témájú sétán még nem vehettünk részt a Wekerletelepen! Különleges volt, hogy sétálótársaink is tenyerükbe foghatták a piciny madárfiókákat. Nagy élmény volt megtapasztalni madárvilágunk egy részének életét és szokásait. Amikor e sorok írója a sétáról hazament, azonnal kitett két cserépalátét ivóvizet kerti madarainak. Azóta élvezettel isszák, és fürdenek benne a feketeterigók, a rozsdafarkúak, a cinegék, és újabban egy küllő is. A következő héten férjét karonfogva szép kirándulást tettek a Svábhegyre a Költő utca 21-be a Madártani Egyesület boltjába két darab mesterséges odút vásárolni. Azóta várják, hogy madarak költözködjének bele...

Seregi Zsuzsanna

Nekrológ

A család szomorú szívvel tudatja, hogy Feyér Lászlóné sz. Mészáros Erzsébet életének 98. évében 2018. október 14-én elhunyt.

Hiszem, hogy szomorú szívvel, de nem hiszem, hogy tudomásul lehet venni. Erzsébet néni az örökké mosolygós, mindenkihez kedves, a jó anyja, a jó társalkodó, a régmúlt wekerlei történések nagyszerű ismerője ne lenne már? Nincs már közöttünk, aki a 70-es, 80-as és 90-es években a főtér 15-ben lévő kiállvány helyiségében olyan atmoszférát teremtett, mintha a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárnak nem is az egy pár tíz négyzetméteres kis könyvtárában, hanem annak központjában, a Wenckheim palotában töltenék el időnket? Hihető, hogy az, aki gyámolított és felolvasott sok olvasni már nem tudós embernek, nem fog már sem olvasni, sem mesélni?

Nem tehetünk mást, hinnünk kell, hogy így lesz. Adjunk hálát Istenünknek, hogy megadatott nekünk ismerni és szeretni őt! Szerencséseknek mondhatjuk magunkat, mert láthattuk és megtapasztalhattuk erős hitét, amely segítette túlélni azokat a rettenetes fájdalmakat, amit szertett férje és két fia elvesztése okozott neki. Sosem méltatlankodott, sorsát tudomásul vette.

Ő volt az első azok közül a családok közül, akik vállalkoztak arra, hogy a Wekerle ha-

sábjain bemutassa családját, az elévülhetetlen hazaszeretetüket. 21 évvel ezelőtt az 1997/4. számban. Ő volt az, aki szinte minden iskola tanítóját, igazgatóját ismerte, akinek szívében nagyon sokan kaptak helyet. A fent említett interjúban úgy fogalmazott: „Életem a Wekerlé. Itt éltem, ide köt minden, itt fogom végső öröklakásom birtokolni.”

Drága Erzsébet néni!

Azzal a versével búcsúzzunk, amit 21 évvel ezelőtt nekünk, Olvasóknak közzé adott.

„Már ködben jár az álmos reggel,
Várg még kicsit,
Még most ne menj el!
Légy szerény és búcsúzz el csendben!
Őszi bánat nyílt ki a kertben.”

Hamvait 2018. november 17-én, 12 órakor helyezték végső nyughelyére a Wekerlei Munkás Szent József templomban a katolikus egyház szertartása szerint.

Nagy Tamás

A telep első étterme

A Wekerletelep tervezője, majd gondnoka, Győri Ottmár már a tervkészítés idején csak egyetlen egy éttermet tervezetett, amelynek a működését jóvá is hagyták annak idején a Pénzügyminisztériumban.

Együttal a telep lakóira kötelező Házirendben azt is kikötötték, hogy a telepen több szeszkimérés nem működhet. A vendéglő felső szintjén négy lakást alakítottak ki előre tudván, hogy a későbbiek során az itt lakók mindennapi életében fontos társadalmi összefüggések, rendezvények helye lesz.

A telep egymásnak teljesen idegen lakói kezdetben az ismerkedés és a családok közötti társadalmi kapcsolat megteremtésének céljából tartottak összejöveteleket az étterem söntésében. Ezekből az összejövetelekből alakult ki 1910-ben a telep első szervezett társadalmi és kulturális egyesülete, Kispest

Ismereteink szerint az első bérlő Borovszky Lajos volt. Ő a húszas években bérelte az éttermet a gondnokságtól. Korabeli krónikákból tudjuk, hogy az emberek szívesen tértek be egy-egy spritzerre, azaz fröccsre, amit az újságban is hirdetett a tulajdonos. A telepen munkásemberek éltek, így az étlapon is egyszerű ételek voltak, arányban a vasutas és a postás keresetekkel. A krumplis tészta mellett lecsót is rendelhetett a kedves vendég a sör és a bor mellé.

A harmincas években Széphelyi Kálmán vendéglős – eredetileg borügynök – vette át az üzletet. Róla a korabeli újságok nem írtak, ami minden valószínűség szerint származásának tudható be, mert a zsidótörvények megjelenésével ő is elment. Róla tudni illik, hogy a Hattyúszigetet, azaz az egykori kispesti strandot ő alakította ki, és üzemeltette két évtizedig.

Széphelyit követően Kövessy Miklós bérelte az éttermet, az államosításig. Nagy vendéglések, vigadozások folytak. A hangulatról cigánybanda gondoskodott. Gyakori fellépő volt a kor leghíresebb magyarnóta énekese László Imre. Az éttermet a háború, illetve államosítás után a 1902 sz. vendéglátó ipari egység névvel illeték. A hatvanas években újabb névváltoztatáson ment keresztül, Pannonia lett, és a Dél-pesti Vendéglátó Vállalat (DVV) üzemeltette. Időközben Kispest és Zalaegerszeg testvérvárosi kapcsolatot létesített, aminek ismét étterem-

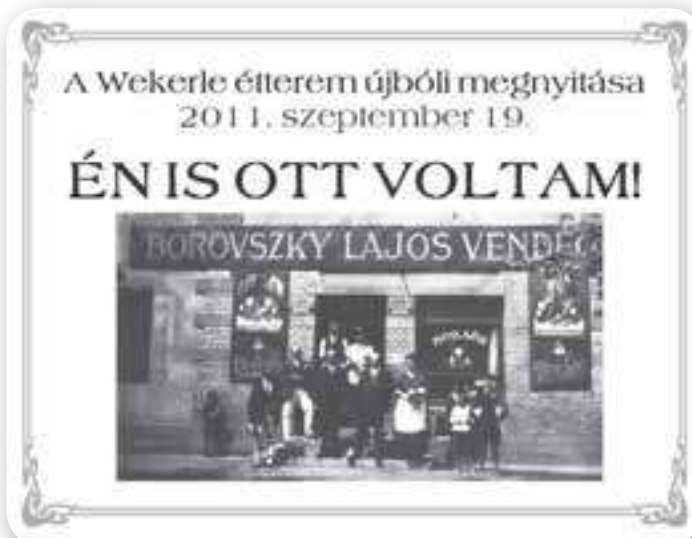

Forrás: wekerletelep.hu

Állami Munkástelep Lakóinak Társasköre, amelynek szellemi utódja a Wekerlei Társaskör Egyesület. Az akkori Társaskör célja szorosabb társadalmi viszony létesítése a lakók között, a közös gazdasági érdekek védelme, és a művelődés elősegítése, terjesztése volt. A társaskör szervezése a munkástelep tanítói karán kívül főképpen Győri Ottmár gondnok nevéhez fűződik, akiben a városrész lakossága a társadalmi, a kulturális és a jóléti törekvéseiben évtizedekig a legönzetlenebb támogatóját tisztelhetette. A Társaskörnek is első székhelye az étterem fölötti lakások egyike volt.

Az étterem bejárata a söntésbe nyílt, innen lehetett eljutni egy külön terembe, és a nagyon kellemes árnyas kerthelyiségbe. A mai Wekerle Étterem nemcsak új szárnyal bővült az elmúlt száz év alatt, de homlokzata is eltér az eredetitől.

Vajon kik bérelték az éttermet anno, és milyen funkciót töltött be az elmúlt években, illetve napjainkban?

keresztelő lett a vége. Miután a zalai tájegység jellegzetes cserépkályháját is felépítették az étteremben, a Göcsej nevet kapta. Az akkori tulajdonos bezárta az éttermet és átalakította. Az épület egy szárnyal bővült, amelyben tantermeket alakítottak ki, ugyanis a Göcsej Éttermet oktató kabinetnek szánták. A DVV-t 1996-ban szanálták, ekkor a vendéglátót a Junior Vendéglátó Vállalat vásárolta meg. (A Juniort 1952-ben alapították azzal a szándékkal, hogy munkahelyi, gyermek és diák étkeztetést végezzen országsszerte.)

Én magam – Nagy Tamás – fiatalemberként jártam a „Kavicsba” a hatvanas-hetvenes években. A köznyelv a Kövessy nevet szlengessítette így módon. Mi, akkori fiatalok meg Prakkernek hívtuk, mert akkoriban ott mindenkit el lehetett verni, és a galérivezéreknak törzszakozta volt. Most is lelkesedéssel emlékszem a Prakkerben eltöltött estekre. A zongoránál a Ferás (Gyurkovics Ferenc) verte a billentyűket, aki nagyszerű zongorista volt, annak ellenére, hogy semmilyen zenei képzettséggel nem rendelkezett. A sört szeretett, kedvence a Kinizsi volt. Az egyes asztaloknál Tufis, Köfe, Csörös és a Nagyzsido szórakoztatta a körülöttük ülőket, miközben Fűzfá az idegenekkel fogadásokat kötött arra, hogy a lábába meri vágni a bicskáját. Mindig győzött. Persze, mert egyik lába muláb volt. Az hírlét, '56-ban sebesült meg. Hogy igaz volt-e, nem tudni.

A wekerlei fiúk egy része itt kóstolta meg a gyengébb szeszes italokat – Császárkörte, Triple sec, Kevert és társaik –, amiket már akkor is szájragsztó italoknak neveztek. Az italból merítették bátorságot, ha úgy hozta a sors, hogy az utcán egymásnak feszüljenek, vagy éppen becserkészenek egy leányt. Volt, aki élt-halt a sörért, pedig akkoriban azok kritikán aluliak voltak.

A WTE megalakítását követő években rendezett itt bált, évente megtartotta a serlegünnepeket, amelyre a Wekerle-

leszármazottak hivatalosak voltak. A Kóczán László által alapított Értelmiségi Klub is itt tartotta összejöveteleit. A rendszerváltást megelőző években pedig a változásból aktívan részt óhajtó fiatalok, az újonnan alakuló pártok is helyet kaptak az udvari kis helyiségben. Forradalmi hév fűtötte a néhány négyzetméteres klubszobát.

A telepi lakások privatizációja következtében a hagyományos közönség elfogyott, a betelepülő fiatalok nem voltak vevők erre a szórakoztatási formára. Pár évi nyitva tartás után, jó néhány évre bezárta ajtaját a vendégek előtt. 1997-98-ban felújították a belső termet, 2005-ig működött. Az idősebbek és a magyar nótát kedvelők örömeire cigánybanda zenélt a hétvégeken. Ekkoriban kapta jelenlegi Wekerle Étterem és Szálloda nevet. Ekkor a vendéglő már a Junior Investment Kft. tulajdonában állt, amelynek többségi tulajdonosa és ügyvezetője a wekerlei illetőségű Román Péter volt, egy vendéglős dinasztia tagja.

Sajnálatos, hogy 2008-ban a Wekerle Centenárium is zárva találta az oly sokat megélt műemlék épületet. Ugyanakkor a tulajdonosok nagylelkűségének köszönhetően a Wekerlei Társaskör programjainak egy részét az étterem helyiségeiben rendezhette meg, a „halott vendéglő” kiállításoknak, zártkörű rendezvényeknek adott otthont. Talán éppen a társasköri rendezvények sikerei láttán, 2011. szeptember 19-én nyitott meg újra. Nagy társadalmi esemény volt, nagy reményekkel.

Majd nagy bukásokkal.

Az új megnyitás felmelegítette a tíz évvel korábbi célokat, nevezetesen, hogy oktató kabinetnek fogják használni. Természetesen keresték az új helyzetnek – hosszú és többszörös zárva tartás, más igényű közönség, korszerű egészséges étkezés – megfelelő formákat, de a konyha műszaki felszerelése 20-30 évvel le volt maradva, illetve az egyre gyakoribb séf és felszolgálók váltása nem tudta visszahódítani sem a régi vendégeket, sem újakat nem tudott megnyerni. Annak érdekében, hogy a fiatalokat becsalogassák a számukra egyébként avított étterembe, leszerződtek egy ambíciós fiatal, szintén vendéglői háttérrel rendelkező menedzsert, Tassy Mártont üzletvezetőnek.

Tassy honlapot készíttetett. Az idősebb és kevésbé tehetős vendégeknek havonta „torkos kedd”-et tartott, amik alkalmával az ételeket féláron adták. A fiataloknak és zeneszerzőknek pedig havonta élőzenés koncerteket szervezett. Lassú élénkülés mutatkozott már, amikor Tassy elhagyta a vendéglőt. A maga ura kívánt lenni.

Újabb keresgélés, újabb sikertelenség. Jelenleg a tulajdonos cég az üzletet bérletbe adja, maga nem rendelkezik saját szakembergárdával, így lemondott az üzemeltetésről.

A telep lakossága ugyanakkor elvárja, hogy régi fényében tündököljék a száztíz esztendősi étterem.

Nagy Tamás

Mi történik a Wekerle Étteremben?

Lapzártakor értesültünk arról, hogy nem az első alkalommal éjjelbe nyúló lakodalmakat tartottak az étteremben. Október 20-21-én viszont minden eddigit meghaladó, fél Wekerletelepen „élvezhető” mulatozás, ordibálás történt. A Társaskört és egyes tisztségviselőit szombaton késő este vagy másnap felhívták a felháborodott lakók. Noha egyedül csak a nyugalomban zavart lakó kezdeményezhet eljárást, fordulhat az üzem (étterem) vezetőjéhez, a rendőrséghez csendháborítás miatt, vagy tehet panaszt a helyi hatóságánál, a WTE levélben fordult a polgármesterhez és a jegyző asszonyhoz.

E sorok írója pedig találkozott a Román Péter úrral, akinek a lakóktól érkező panaszokat továbbította, és arról faggatta, vajon mit tehet ő, a bérbeadó. Román Péter úr közölte: a tulajdonos nem szólhat bele az üzletmenetbe, még ilyen szabálysértés esetén

sem. A helyes eljárás: legelőször a zajkeltő vendégeket kiszolgáló étterem vezetőjéhez kell fordulni, vele konzultálni. Ő köteles a panaszt figyelembe venni. Amennyiben ezt nem teszi meg, a panaszos(ok) dolga a csendháborítás és más, a környezetben élők nyugalma zavaró cselekedetek miatt a rendőrség értesítése. A panaszos lakó joga a helyi szabálysértési hatóságnál bejelentést tenni. A hatóság megvizsgálja, vajon kért-e engedélyt a vendéglátó arra, hogy záróra után nyitva tartson, illetve követett-e el szabálysértést, vagy akár annál magasabb rendű szankcionálható cselekedetet. Ha bebizonyosodik a szabályok, illetve a lakók érdekeinek súlyos megsértése, akkor akár 90 napra is visszavonható a működési engedély. Ismétlődésnél az engedély teljes visszavonása is szankció lehet.

Nagy Tamás

Tisztelt Polgármester úr!
Tisztelt Jegyző asszony!

A wekerlei lakosok közül többen megkerestek bennünket az október 20-ról 21-re virradó éjszakai Wekerle étteremben rendezett lakodalommal kapcsolatban. Számos panasz érkezett hozzánk, miszerint hajnali 5 óráig tartott a hangos mulatozás, amely még a Kós Károly téren lakókat is zavarta.

A decemberben megjelenő Wekerle újságban szeretnénk az ügy részleteiről tájékoztatást adni. Szeretnénk megtudni, hogy történt-e bejelentés és hogy folyik-e eljárás az ügyben és hogy milyen következménye lesz a mulatozókra nézve. Szeretnénk arról is tájékoztatást adni, hogy ilyen esetben a lakosság hova, milyen módon fordulhat segítségért.

Tisztelettel,
Somlói Judit

Részlet dr. Vitál Márton
aljegyző válaszeleveléből

Tisztelt Somlói Judit!

A Wekerle Étteremben október 20-án rendezett lakodalommal kapcsolatban Gajda Péter Polgármester úrnak és Jegyző Asszonynak 2018. november 7-én megküldött levelére válaszolva az alábbi tájékoztatást adom.

A jegyző megbízásából kereskedelmi hatóságként a Hatósági Iroda jár el.

A Wekerle Étterem kerthelyiségében 2018. október 20-án lezajlott hangos rendezvény miatt a szomszédban lakó panaszbejelentést tett. A bejelentésben foglaltak kivizsgálása a Hatósági Irodán folyamatban van.

Az üzlet működésével kapcsolatos problémák miatt kérem forduljanak a Hatósági Iroda munkatársaihoz az alábbi elérhetőségeken:

levélcím: 1195 Budapest, Városház tér 18-20., tel.: 1 / 3474 592,

mail: hatosagiroda@hivatal.kispest.hu

ügyfélfogadás:

hétfő 14.00-18.00

szerda 8.00-16.30

péntek 8.00-12.00

Csendháborítás esetén hivatali időn túl a Rendőrséghez tudnak bejelentést tenni a 112-es központi telefonszámon.

Kérem tájékoztatásom szíves tudomásul vételét.

Budapest, 2018. november 12.

Tisztelettel:
dr. Vitál Márton
jegyzőt helyettesítő aljegyző

Átalakítás, modernizálás vagy megújítás?

„Épületek eredeti állapotának a megőrzése az igények és a használat feltételeinek változása miatt lehetetlen. Amit tehetünk, az nem több, mint a *szükségletek* korlátozása, vagyis *önmérséklet* a történeti, esztétikai, építészeti értékek megtartása érdekében. Ez pedig csak képzéssel, a látókör szélesítésével érhető el, amihez felhasználható didaktikus céllal a műemlékvédelem maga is...” (Dr. Mezős Tamás egyetemi tanár, BME Építésmérnöki Kar Építészettörténeti és Műemléki Tanszék, Műemlékvédelmi Szakmérnöki Szak vezetője)

A Társaskör kiemelt és elhivatott célja a Wekerletelep örökségvédelme. Ennek elősegí-

Talán az elmúlt évek egyik legkivételesebb esetére hívták fel a figyelmünket a nyár végén. A Kós Károly téri patikának bútorzatát a tulajdonosa átalakította!

A wekerlei gyógyszerertár az eredeti bútorzattal egységben olyan hely, amelyet talán már mindannyian megcsodálhattunk, függetlenül attól, hogy egy-két hónapja, tíz vagy akár 80 éve élünk a Wekerlén. Egy „bolt”, amelyet mindenki ugyanolyannak ismer több mint száz éve, amelyből megismerhetjük a békebeli világ szellemiségét, s amely „kézzel foghatóan” is összekötött minket a korábban itt élőkkel.

A jogi helyzetét tekintve a patika berendezése műemléki tartozék, védett tárgye gyűttes, műtárgy-nyilvántartási azonosítószámmal. Nem feltételeztem, hogy engedélyt adtak ki ennek „modernizálására”, ezért hogy a legilletékesebb adjon információt, felkerestem a tulajdonos hölgyet, Dr. Perlaky Éva gyógyszerertárvezetőt. Készségesen állt rendelkezésemre, hisz már ő is megtapasztalta, sokaknak tetszik, de nem mindenki fogadja pozitívan az átalakítást. Elmondta, hogy a pri-

vatizáció előtt a gyógyszerertárak állami, a Pharmafontana Gyógyszerészeti Rt. tulajdonában voltak, amit 1996-ban privatizáltak. Korábbi tulajdonosa volt az, aki a berendezést átalakította, az eredeti táraasztal tetejére (pultra) pozdorja tárolók kerültek, így a betekintést is megakadályozták, ami akkoriban a gyógyszerertárak belsőépítészeti kialakításánál fő szempont volt. A diszes lámpatestek is akkor kerültek elhelyezésre, és a szélfogó is. A fal mentén lévő vitrines, polcos tároló szekrények megmaradtak eredeti kialakításukkal.

Privatizáció után került a mostani tulajdonos birtokába a Wekerlei Patika. Dr. Perlaky Éva és családja mindig gondosan óvták a tulajdonukba került „kincset”, a patika eredeti

bútorzatát, sőt ők terjesztették fel műemléki védettségre. Célja a mostani, eredeti állapot „helyreállításával” nem csak örökségvédelmi szempont volt. Szerette volna a wekerlei patikát is működőképesebb, komfortosabb és „betegbarát” igény szerint működtetni, hisz a piacon maradás és megfelelés szükségessége nem csak a kereskedőket érinti a Wekerlén, a szolgáltatóipart ugyanúgy új stratégiára ösztönzik a bevásárlóközpontok. Természetesen az elmúlt 100 év alatt a gyógyszerek mennyisége is változott. Míg régen 200 féle gyógyszert kellett tárolni, ma már 5000 féle termék van a piacon, amiből minél többet kéne a meglévő bútorzatban is készleten tartani, széles termékválasztékot biztosítani a betegeknek.

Ezek az általam megismert tények. A patika átalakítás sokak tetszését elnyerte, levegősebbé, átláthatóbbá vált. Szakmám képviselőjeként azonban én is úgy gondolom, a pult „modernizálása” sajnos látványban nem túl jól sikerült, talán a régihez való illeszkedés tükrében, az eredeti bútorral harmonizáló anyagválasztás szerencsésebb lett volna. Dr. Perlaky Éva gyógyszerertárvezető elmondása szerint a fehér szín kiválasztásának elsősorban a praktikusság az oka, a világosabb munkaterület megkönnyíti a gyógyszerészek precizitást igénylő munkavégzését.

De nézzük most az örökségvédelem szempontjából. A Wekerletelepen a védelem alatt álló műemléki értékek átalakításához (Kós Károly téri épületek esetében) az Örökségvédelmi Hivatal adja ki az engedélyt, melyhez Örökségvédelmi Bejelentést kell tenni. Jelen esetben a műemléki tartozék, a patika bútorzatának átalakításához a Miniszterelnökség Örökségvédelmi Hatósági Főosztályának engedélye szükséges, „a kulturális javakkal kapcsolatos hatósági eljárásra vonatkozó szabályokról szóló 45/2012. (XI. 30.) EMMI rendelet” 8. §-a szerint.

Remélhetőleg mindenki elfogadja, ez sem csak egy felesleges, bürokratikus, kötelező eljárás. Feltételezhető, hogy mindenki jóhiszeműen jár el egy-egy mesterember által irányított átalakítás során, de azért a műemlékvédelmet, a szakértelmet nem lehet kihagyni a folyamatból. Hiszen pont azért kerül védelem alá az adott tárgy, épület, mert védendő, az átalakítását, felújítását csak bizonyos műemléki szempontok betartása szerint lehet elvégezni. Azt gondolom, a Wekerletelep örökségvédelme akkor fog végre elindulni, ha lassacskán megértjük ezt a szemléletet, és azonosulni tudunk a tulajdonunkban lévő műemlék, műemléki értékről való felelős gondolkodással.

Somló Judit
építész

A szerző felvétele

tésére alakította meg 2007-ben a helyi építészekből szerveződött Építészklubot. Sokszor mi helyi építészek is személyes kudarcként éljük meg, amikor az elmúlt több mint 10 év közös munkájáról kiderül, hogy nincs, vagy csak csekély az eredménye, a lakosság nagy része a mai napig tudattalan állapotban éli meg Wekerletelep műemléki jelentőségét, egyediségét és valódi, megismélhetetlenül egyedülálló értékét. Bár szerencsére néha van még remény. Nyilvánvalóan rosszul hangzik, de mégis pozitív eredmény, amikor mások hívják fel a figyelmünket olyan történésekre, ami meglátásuk szerint az értékek pusztítására irányulnak. Mindezt tessék azért, hogy segítséget kérjenek egy folyamat megállítására.

A gyógyszerertár eredeti bútorzattal rendelkező műemléki tartozék, védett tárgye gyűttes. Leírása alapján így tartják nyilván:

Nyilvánosan is látogatható őrzési helye: 1192 Budapest, Kós Károly tér 2.

A teret és az épületeket Wekerle Sándor (Mór, 1848 – Budapest, 1921) tervezettette Kós Károllyal (Temesvár, 1883 – Kolozsvár, 1977), a patika 1913-ban nyílt meg a Pénzügyminisztérium tulajdonaként.

A védetté nyilvánított tárgy együttes elemei: 1) Állványzat: U alakú officina, sarkokon félköríves összekötés, közepén oromzati díszben óra. Felül nyitott polcos, alul fióksoros. Rácsos üvegajtókkal. Egységes stílusú sárgaréz zárpajzsokkal. (műtárgy-nyilvántartási azonosító: 25344); 2) Táraasztal: L alakban egybeépített két eredeti darab. (műtárgy-nyilvántartási azonosító: 25342).

Megújult a Társaskör irodájának portálja

A Társaskör 2017-ben nyújtott be pályázatot az NKA Építőművészet és Örökségvédelem Kollégium által, a többek közt műemléki épületek felújításának, rekonstrukciós munkálatainak támogatására kiírt pályázatára. (Természetesen a pályázat benyújtásához szükséges volt az Örökségvédelmi Bejelentési Terv elkészítése és engedélyeztetése.) A XIX. kerületi Kispesti Önkormányzat, mint a bérlemény tulajdonosa, a pályázathoz hozzájárulását adta, és vállalta, hogy sikeres pályázat esetén a munkálatok elvégzéséhez az 50 % önerőt biztosítja.

1914-ben, a Wekerletelep főterén épült, Zrumeckzy Dezső által tervezett, műemléki lakóépület földszintjén található közösségi tér utcai portáljának felújítására, cseréjére a Társaskör az NKA pályázatán 1 millió forint támogatást nyert, ehhez biztosította az önkormányzat az önerőt, az 1 millió forint + áfa összeget.

A megújítással érintett homlokzatszakaszhoz két db 2,0 m x 3,0 m méretű, egy faszerkezetű portálba épített bejárati ajtó és külön falnyílásban egy, a térre néző fix ablak-portál tartozik.

A meglévő homlokzati nyílászárók átalakítására és cseréjére elsősorban hőtechnikai és

szerkezeti elavulás, másrészt használati igények miatt került sor, mivel a régi szerkezetek a közösségi tér funkciójának nem feleltek meg. A bolt céljára tervezett fa nyílászáró szerkezetek eredetileg egyrétegű üvegezéssel, kifelé nyíló szárnyakkal, egymásra nyíló ajtókkal, kazetás, alacsony, fix parapettel készültek.

A kirakatként funkcionáló nyílászárók nagyméretű üvegfelülete indokoltá tette, hogy a mai hőtechnikai követelmények kielégítésére 3 rétegű üvegszerkezet beépítésére kerüljön sor. Az új portálszerkezetek gyártásánál ezáltal különösen nagy hangsúlyt kapott a folyamatos ellenőrzés, a műemléki megfelelőség biztosítása, hogy a portálszerkezet az eredetivel megegyező megjelenésű legyen. Így pl. a felülvilágító függőleges tokosztóján látható eredeti „faragást” is újrafaragták az új szerkezetbe.

A Kós Károly téri épületek földszinti boltjaiban eredetileg is voltak külső redőnyszerkezetek a portálok előtt, ezek egységes kinézetűek és ma is megtalálhatóak a legtöbb üzletnél. A Társaskör iroda bejárati portálján az elavultnak mondható, régi redőnyszerkezet cseréje indokolt volt. Az új redőny az eredetivel meg-

A szerző felvétele

egyező kinézetű, fém, hullám szerkezetű, a többi üzletportállal azonos megjelenésű lett. A belső térben lévő redőnyszerkezetek is az eredetivel azonos megjelenésűek lettek.

Sajnos nem sok pályázat kerül kiírásra fővárosi vagy országos szinten, amely a műemlékek állagmegóvására vagy felújítására ad támogatást a tulajdonosoknak. Éppen ezért, minden lehetőséget meg kell ragadni, ami a forrásteremtésre bármilyen esélyt is adhat a műemléktulajdonosok számára.

Somlóai Judit

Támogatási források a wekerlei társasházak karbantartási, felújítási munkáira

A Wekerlei Gondnokság újragondolását célzó tavalyi felmérés is igazolta, hogy a forráshiány a legfőbb gátja a wekerlei társasházak jó karbantartásának, felújításának, ezért a korábban és jelenleg elérhető támogatási lehetőségekről készítettünk egy rövid összefoglalót.

A Parlament 2018 októberében két nap alatt megszüntette az új lakás-takarékpénztári (LTP) szerződések után járó 30%-os állami támogatásokat, ugyanez vonatkozik a meglévő szerződések meghosszabbítására is, a hosszabbított időszakra sem jár már állami támogatás. E támogatás elérhető (volt) a társasházak számára is, ugyan a támogatási összeg a lapzártakor szerepelt még a rendeletben, bár a jogalkotó szándéka szerint ezt is megszüntették, így már nem lehet állami támogatásos új szerződést kötni egyik lakástakarék-pénztárnál sem. Ha egy társasház nem a maximális támogatási összegre szerződött korábban, akkor elviekben ezt még módosíthatja a maximális összegre, ezután még jár(hat?) az emelt állami támogatás a korábban kötött szerződés futamidejének végéig. Egyelőre az

látszik, hogy az állam az új lakások építését helyezi előtérbe, így a helyi önkormányzatokra marad a meglévő lakásállomány felújítási, állagmegóvási munkáinak támogatása.

A Fővárosi Önkormányzat idén októberben írta ki az Építészeti Örökségvédelmi Támogatást, mellyel a főváros városképét meghatározó építészeti értékek rekonstrukcióját, felújítását kívánja támogatni. Az utófinanszírozásként folyósított támogatás a megpályázott munka összköltségének legfeljebb 50%-a, illetve maximum 10m Ft lehet. A pályázatbeadási határidő 2019. január 31. Az idei teljes támogatási összeg 76m Ft, ami töredéke a korábbi éveknek, így várhatóan kisebb az esély a támogatás elnyerésére, elsősorban az utcáról látható épületrészek felújításával érdemes pályázni. 2016-ban csak

állagmegóvási munkálatokra kiosztottak 165m Ft-os támogatást, melyből három wekerlei társasház függőfolyója, egynek pedig a tetőfedése újulhat meg. Ezen felül több volt az érvénytelen (9 db) és támogatást nem kapott (3 db) wekerlei pályázat, ami rámutat egyrészt a pályázati anyagok szakszerű összeállításának fontosságára, másrészt a források szűkösségére.

Idén Kispest Önkormányzata is új rendeletet alkotott, mely lehetőséget teremtett arra, hogy társasházak és lakásszövetkezetek karbantartási, felújítási munkáihoz legfeljebb 50 %-os mértékben előfinanszírozás formájában kamatmentes kölcsönt igényeljenek, legfeljebb 5m Ft összegben 5 éves futamidőre. Az első kiírás határideje lapzártakor járt le, így még nincsenek tapasztalatok, hogy mekkora az igény az igen széles körben felhasználható kölcsönre, milyen esélyei vannak a lakótelepi társasházak mellett a kisebb wekerleieknek, ha előnyt élveznek az értékelésnél többek között a társasház albetéteinek magasabb száma, illetve a műemléki vagy városképi szempontból védett vagy kiemelt helyen található ingatlanok.

Az elérhető támogatások kiszámíthatósága fontos lenne a felújítási munkák tervezése, ütemezése szempontjából, az aktuális forráslehetőségekről, támogatási tapasztalatokról a jövőben rendszeresen beszámolunk a wekerleigondnoksag.hu portálon.

Kovács Bence

Közös érdekünk tragédiája II.

Avagy az enyém, a tiéd, az övé?

Az előző cikkemben a magántulajdonunkhoz való viszonyunkról, az én házam, az én váram világáról, és annak másokra, végső soron mindannyiunkra gyakorolt hatásáról esett szó. Azonban az építészeti miliő ingatlanár-növelő hatásán kívül a wekerlei ingatlanáraknak van egy másik nagyon fontos összetevője: a hatalmas zöldfelületek, a növényállomány, a közterületeink, azok minősége.

Most nézzünk be egy gondos gazda kertjébe, illetve a házuk előtti zöldsávra. Hangsúlyozom, hogy gondos, vagyis nem paragon hever a kertje, és nem nyakig ér a gaz és a parlagfű benne! Nem, ő nem ilyen. Gondot fordít a birtokára. Egy részét leburkolta térkővel, hogy legyen kocsibeálló. A cseresznyefa éppen a tervezett sütőgető helyén állt, így kivágta, azt is viacolorral fedte, és már lehetett is grillpartizni. A maradék részen gyönyörű gypet vetett, egy részén, hogy ne legyen annyi gondja vele, műfűvel dobta föl a kis darab földjét, a kerítésre pedig zöld növényhálót tett, hogy a kíváncsi szemek ne kukucskáljanak befelé. Nagyon szereti a zöldet, nem hiába költözött kertvárosba, ahol kicsit mindig hűvösebb van mint a belvárosi aszfaltzdsungelben, ezért a kertjének sarkába vett egy örökzöld oszlopos tuját is.

Eljött az ősz, feltűnt neki, hogy a gyp egy része nagyon mohás, sőt már-már ki is ritkult a szomszéd fájának áthajló ágai által vetett árnyék miatt. Le is vágta az átnyúló ágakat, melyeket gondosan összeaprítva kivitt az utcasarokra. A következő évben kellett rájönnie, hogy a szomszéd fája még így is árnyékot vet a fűvére. Egy könnyed viccel bepróbálkozott a szomszédnál, hogy mi lenne, ha esetleg kivágná, és odébb ültetne másikat, mert azért az mégsem járja, hogy míg a másik issza a pálinkát a barackfájának köszönhetően, addig az ő füve mohásodik. Gondolta is magában, hogy milyen ember az ilyen, nem gondol a másik tulajdonára; bezzeg az én kertemmel senkinek sem lehet baja!

Gazdánk olyannyira példamutató, hogy az úttestig terjedő háza előtti részt is rendben tartja. Mikor ideköltözött a járda előtti hepehupás, gazos területet szépen elrendezte. Lefektetett egy csövet is, úgy töltötte föl az árkot, melyet végül térkővel burkolt. A

maradék helyre fűvet vetett, melyet kis kerítéssel védett a parkoló járművektől, miután pár sofőrrel összeszólalkozott, hogy miért teszi tönkre az ő területét, a gondozott fűvet. Ősszel eleinte még összesöpörte a nagy fákról lehulló faleveleket. Aztán elegendőnek bizonyult, ha a lombot egyszerűen az úttestre söpörte, hiszen az autók által keltett szél úgy is elhordta azt. Aztán jött egy nagy vihar, letört néhány nagyobb ág a szomszédja előtt. A szomszéd sem volt rest, tövig csonkolta a fát, nehogy leszakadjon a többi ág is, aztán a gallyakat ott hagyta a zöld gypen. Mire gondos gazdánk udvariasan szólt a szomszéd-

Fotó: Nagy Attila

nak, hogy ne az ő területére rakja a gallyakat, ágakat. Meglett a gyümölcse. A szomszédval egész délutánjuk munkával telt. Kihúzták az ágakat a sarokra. Majd megbeszélték, hogy mennyi gond ez a sok lehulló falevél minden ősszel, mely tulajdonképpen nem is az ő fájuk, a lombjukat persze nekik kell söpörni. A nap végére pálinkával koccintottak a nagy közös munkára, hogy megszabadultak az összes falevélttermelő idegen testtől mindkettőjük háza előtt. Milyen jól cselekedtek – mesélték a harmadik szomszédnak, hiszen balesetveszélyes is volt, a következő viharban tuti letörték volna az ágai. Másnap még ültetettek a kivágott ostorfa helyére egy díszcseresznyét,

hiszen annak kicsi az árnyéka, nem zavarja a fűvet, és kevés a lombja is.

Eljött az újabb nyár. Nagy hőség volt. A ház előtti díszcseresznye kiszáradt. Hát igen, ez a fránya globális felmelegedés! Mindehütt erről cikkeznek, biztosan nem a járda téli agyonszázása okozta – nyugtatta magát. Mivel az aszfalt sugározta az elviselhetetlen meleget, gazdánk felszerelt egy légkondit a házára, a lakásban meg párásítót helyezett el. És persze fölhívta az önkormányzatot, hogy locsolják az úttestet, mert az ő dolguk portalanítani. Ősszel sétálva megállapította, hogy milyen unalmas ez a hely. Seholy egységes fasor, szemetesek a sarkok, egy-síkúak a kertek. Annak idején a hangulata miatt költözött ide, de sajnos ez már nem a régi. Bezzeg régen...

A probléma lényege itt is az egyéni megoldásokon, újfent az individumon van. Amikor az egyéniségünk kiteljesedésének lehetőségéről van szó, a közterületet fogvest magántulajdonnak tekintjük, a magántulajdont pedig még az árnyéktól sem megsérthetőnek. Kívágjuk, lecsonkoljuk a fákat, a fasorba oda nem illő fát ültetünk be. Az árkot, mely egyébként szikkasztó szerepet töltene be, nem kiássuk, tisztán tartjuk, hanem föltöltjük, mert nekünk fontosabb a parkolóhely, és egyébként is milyen buták voltak az elődök, hogy nem egy csővel oldották meg a vízelvezetést, mint ahogyan mi. A zöldfelületre kerítésként rakunk, hogy más ne álljon oda, ha gallyakat húznak a házunk elé, szólunk, hogy ne tegyék, mert a miénknek tekintjük a közterületet.

Amikor azonban az egyéniségünk kiteljesedésének korlátozásáról van szó, a közterület rögtön más tulajdona, a mások területe pedig nyilván még elvisel egy kis macskaürüléket. Ha dolgozni kell vele, nyomban az önkormányzat dolgává válik a lombfeszállítása, az út portalanítása, a hóeltakarítása. A sarokra (a másik háza elé) összehordhatjuk a gallyat, lombot, fűvet, mert az ilyenkor közterület.

Amikor először meglátja az ember Wekerlét, tetszik a hangulata, jólesik nyáron a hűs utcán végigsétálni, tavasszal a virágos, színes fákkal, növényekkel teli kertekbe benézni, hallgatni a fakopáncsot, a rigót vagy a rozsdafarkút. A fasorba illő fa ültetése, a sok lombbal járó teher, az egyen tuja-fű-kertek helyetti vadregényes udvar megteremtése és fenntartása mind-mind többlet energiát kíván az itt élőkől. És persze a közterületek valódi tulajdonosától, az önkormányzattól is. De megéri, megérné!

Kié hát a rigófűt? Ön szerint melyik utcában álló ház ér többet az ingatlanpiacon?

Tömpe László

Újra az út a téma

Bár egy évvel ezelőtt sokan megnyugodhattunk, hogy a wekerleiek és a József Attila-lakótelepen élők összefogásának köszönhetően lekerült a napirendről a Határ úti Kiserdőn keresztül vezetett új, 2x2 sávós út ötlete, sajnos csalódnunk kellett. Az új út megépítéséről nem tettek le, csupán hat hónap halasztást rendeltek el az út tervezési folyamatában, hogy a tervezők más opciókat is megvizsgálhassanak. A hat hónap elteltével azonban nem érkezett hír alternatív nyomvonalak vizsgálatáról, a lakosságot pedig sem a tervezést végző cégek, sem a megbízó Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. nem kereste fel a társadalmi párbeszéd megkezdése céljából.

Így érkezett el az október, amikor egy lakossági fórum kapcsán ismét napirendre került az erdőn keresztül vezetett út ügye. A fórum tárgya nem terjedt ki a Kiserdő területére, az alapvetően a Kemény Ferenc Sportlétesítmény-fejlesztési Program által érintett észak-csepeli és ferencvárosi területek szabályozási besorolásának módosítása volt, az erdő ügye közvetve mégiscsak érintett lett.

„Van más út” – október végi halloween party a Kiserdő megtartása mellett

Fotó: T. Szilágyi Ágnes

A Kiserdőn át vezetendő út ugyanis az Észak-Csepelen megépíteni tervezett Galvani hídhoz kapcsolódna, így a fórum tárgyát képező anyag befolyásolja a Kiserdő helyzetét is. Ebben a dokumentumban pedig eldöntött tényként írunk a Kiserdőn keresztül megépítendő 2x2 sávós útszakasról. Ez alapvetően ugyanaz a nyomvonal, amelynek elutasítását kérte az érintett lakosság egy évvel korábban. A terv egyetlen újdonsága az, hogy a korábbi, felszínen vezetett változat helyett az új út félig süllyesztve, de fedetlenül, egy U-alakú keretben kerülne megépítésre. Bár ez valamikora előremozdulást jelent az első tervekhez képest, sajnos nem jelent megnyugtató választ a környéken élők aggodalmaira, hiszen az

össességében megháromszorozódó forgalomból származó zaj, por és légszennyezés továbbra is jelentősen rontaná a két érintett lakótelep életminőségét.

Különösen csalódáskeltő, hogy a nyilvánosságra került dokumentációban nincsen nyoma alternatív útvonalak vizsgálatának, nem derül ki, hogy milyen szempontok alapján választották a Kiserdőn keresztül vezetett nyomvonalat. Az érintett lakosság úgy érezheti, ismét kész helyzet elé állították. A kiserdővédők valódi alternatívákat szeretnének látni, és azt, hogy a beruházó bevonja az érintett lakosságot az új út tervezési folyamatába, és meghallgatja az itt élők aggodalmait és szempontjait.

Balogh Samu

Poharizáció, avagy a wekerlei repohár

Igazán ritka, hogy mindenki egyetértésben bólogasson egy váratlan feladat felmerülésékor, még ritkább, hogy az összes szereplő teljesen bele is vesse magát a megvalósításba. A wekerlei repohár* ötlete mégis így tudott megvalósulni most ősszel a Wekerlei Napokon.

Minden nagyobb wekerlei rendezvény végén két tele konténer szemét áll a Kós Károly tér kapuinál, fogyasztásunk környezeti hatásának tanújaként. Ahhoz, hogy lépünk egy nagyot, és a továbbiakban mi se járulunk hozzá egyáltalán – vagy legalábbis sokkal kevésbé – a műanyaghegyek növeléséhez, sok szereplő

„szíves” együttműködésére volt szükség. De hogyan is állt össze a projekt?

A WTE szívesen vállalta az ötlet előfinanszírozását. Tavaly a Magnet Bank adományozó programnak köszönhetően tudtuk az első beszerzést támogatni, most erre az alkalomra frissítettük a raktárunkat újabb 1000 repohárral, rekorsóval.

Az akciót az Átalakuló Wekerle koordinálta. Ötletgazdaként egyeztetette a tennivalókat a szereplőkkel. Önkéntesei (különösen fontos!) kerékpárral szállították a Kós iskola konyhájára a mosogatni valót, majd vissza a térre a tiszta poharakat. Milyen sok apró folyamat van a háttérben egy-egy rendezvényen, amiről nem is tudunk!!

A grafikus – Gera Attila – tervezte meg a pohár méretet is, így az arany „korsón” kívül lett egy sokszázszor használható ezüst pohárunk is.

A GESZ – az önkormányzat Gazdasági Ellátó Szervezete – biztosította a háttér, a konyhát két munkatárssal együtt egész hétvégére.

A Kós téren jelenlévő vendéglátós szívesen használta a repoharakat. Katlan Tóni általában kukoricaalapú

lebomló műanyagpoharat használ a fesztiválok, de mivel az is előbb-utóbb a szemétkerül, így örült a mosható edényeknek... A sátrak környéke rendezettebb volt, mint szokott lenni, így ezzel is kulturáltabbá vált a programunk.

Ha minden igaz, a Wekerlei Napok vendégei szívesen használták – tény, nem volt választásuk. Vagy talán pontosabb, ha így fogalmazunk: a közösség viszonylag jól vette az akadályt. Többnyire pozitív visszajelzéseket kaptunk, a legtöbb embernek nemcsak a pohár tetszett, hanem maga a kezdeményezés is.

És ami a legfontosabb: összesen 1800 darabbal kevesebb eldobható pohár és korsó került aznap a szemétkerül...

Igen, s mindezt együtt oldottuk meg. Több ilyen példára volna szükségünk! Milyen jó lenne, ha az önkormányzat is gyakrabban karolná fel az ilyen rendhagyó megoldásokat és fontos ügyeket!

Gondoljunk arra, hogy általában 3000 ember látogat a wekerlei rendezvényekre, több alkalommal évente... Merjük merészen kijelenteni, hogy mostantól műanyagmentes(ebb) rendezvényeink lesznek? És nemcsak Wekerlén, talán egész Kispesten? De jó is lenne, de jó is lesz!

*repohár = többszörösen újrahasznosítható pohár (a szerk.)

Tracey Wheatley

A szerző felvétele

Nem kell zacskó!

A Wekerlei Napok keretein belül az Átalakuló Wekerle szervezőiként különleges programmal készültünk a rendezvényre látogatóknak. Az akció keretein belül fel szeretnénk volna hívni a figyelmet a saját felelősségünkre a hulladék mennyiségének csökkentésében. Az eldobható műanyag zacskók annyira elterjedtek napjainkra, hogy teljesen természetesnek vesszük azok

A Wekerlei Napokra így két varrógéppel települtünk ki, és csatlakoztunk a nemkellzacsko.hu kampányához, hogy az eldobható műanyag zacskók helyett többször felhasználható, mosható textil zacskókat varrjunk. A programhoz nem vásároltunk új méterárut, hanem régi függönyöket hasznosítottunk újra. Ez azért praktikus, mert könnyű, így a mérlegelésnél elhanyagolható plusz súllyal rendelkezik, illetve átlátszó, tehát az eladó látja a pénztárnál, hogy mit tartalmaz a zacskó, nem kell azokat egyesével kibontani. A „Nemkellzacsko” címkéket

megrendeltünk a program megálmodójától, hogy azok segítségével is felhívjuk a figyelmet arra, hogy mi is tehetünk a hulladék csökkentése érdekében.

A program nem várt sikerrel zajlott. A megrendelt közel 100 db címke már a délután folyamán elfogyott, tehát annyi „zacskóhelyettesítő” biztosan elkészült, a további címkementes zacskókról nem is beszélve. Kb. 40 db zacskót előre elkészítettünk, amikhez adomány fejében juthattak a varráshoz, de az akciót támogatni kívánó érdeklődők. A varrógépek egész nap dolgoztak, sokan úgy készítették el a zacskójukat, hogy előtte még soha nem ültek varrógépnél, a varráshoz azonban minden

érdeklődő megkapta a megfelelő segítséget az önkénteseinktől.

Összességében egy nagyon sikeres akción vagyunk túl, és büszkék vagyunk rá, hogy Wekerlét is felraktunk a «Nemkellzacsko» térképre. Minden érdeklődőnek és segítő önkéntesnek köszönjük, hogy megvalósulhatott a program nálunk is. Aki most lemaradt a varrásról, az kövesse az Átalakuló Wekerle facebook csoportját, ahol naprakészen értesülhet az éppen aktuális programokról, hiszen a jövőben is sok érdekességgel készülünk.

Simon Zsuzsa

Közösségi „ökoszisztéma”

Állj meg egy pillanatra, és gondold egy wekerlei részletre, egy utcasarokra, egy fára, egy kedvenc épületre! Miért ezt választottad? Mi jut eszedbe róla? Milyen érzés, élmény, emlék köt hozzá? Ha nap mint nap kellene odalátogatni, simogatni, ápolni, értékelni, hálát adni érte, csak azért, mert van és számodra fontos, mi történne vele? Amennyiben élőlény, lehet, hogy még jobban kivirágogna? Ha épület, lehet, hogy még jobban ragyogna?

És benned milyen változásokat indítana? Benned, aki ápolja és odafigyelésével elismeri ennek a kiválasztott tárgynak/épületnek/növénynek a fontosságát? Lehet, hogy önzetlen tetteid miatt elégedett érzéssel néznél a többi teendőre is. Lehet, hogy sokat tanulnál magadról, a saját képességeidről, készségeidről. Idővel lehet, hogy más is észrevenné, milyen kitartóan, figyelmesen gondozol egy apró részt a közös lakókörnyékünkön, és elismerően megköszönné. Másnak is mesélné arról, hogy van ilyen ember. Lehet, hogy másnak is mintát mutatnál, aki aztán a saját egyéni motivációja alapján követné példádát.

Mi lenne, ha azt mondanám, hogy a fentiek már sokan megszívlelték, pont itt, a Wekerletelepen? Hogy a felszín alatt létezik egy sajátos „wekerlei ökoszisztéma”, egy sok szálon összefüggő kapcsolati háló, kölcsönhatásokkal, visszacsatolásokkal, amit egy egészségesen működő, reziliens (rugalmas, alkalmazkodóképes, nehézségekkel megbirkózó - a szerk.) közösség többnyire öntudatlanul működtet. Hús-vér emberekről van szó, emberekről, akikkel nap mint nap találkozunk. Többnyire családok, elfoglalt emberek, háttérben segítő gazdag nagybácsi nélkül, olyan emberek, akik csak egyszerűen lelkiismeretesen ápolják saját szívügyüket, és ezzel mindannyiunk élete gazdagabbá válik. Mesés, ugye? Mesélek tovább!

Fotó: Katona László

használatát. Pedig létezik másik alternatíva, nem szükséges minden bevásárlás alkalmával újabb és újabb műanyag zacskót letépni az üzletben, ami néhány perc használat után a kukában landol.

nem vállalkozó, de az akciót támogatni kívánó érdeklődők. A varrógépek egész nap dolgoztak, sokan úgy készítették el a zacskójukat, hogy előtte még soha nem ültek varrógépnél, a varráshoz azonban minden

Hogyan készül a „nemkellzacskó”?

- Gondold át, mekkora zacskót szeretnél. A miénk kb. 23x32 cm-es, ehhez egy 35x48 cm-es téglalapot vágj ki. Ha más méretűt szeretnél, akkor a rövidebbik oldalát duplázd meg, majd adj hozzá 1-1 cm varrásszélt, a hosszabbik oldalához pedig adj 3 cm-t.
- Vágd ki a téglalapot.
- A két rövidebbik oldalt kicsit hajtsd vissza, és varrd le milliméteresen (olyan közel a széléhez, amennyire csak tudod).
- Ha szeretnél rá címkét varrni, akkor azt most tedd meg! Hajtsd ketté az anyagod, és helyezd el rajta a címkét. Gombostűzd rá az előre bevasalt címkét, és egyenes öltéssel varrd fel.
- Készítünk egy gumiházat, amibe a madzagot fogjuk belefűzni. Ehhez vasald le a hosszabbik oldalt a következőképpen: Először hajts le 1 cm-t és vasald le, majd még egyszer 1 cm-t, és azt is vasald le.
- Gombostűzd le az anyagot, ahol levasaltad őket, és varrd le a hajtástól mm-esen. Ezzel kész is a gumiház.
- Hajtsd össze a téglalapot színt színnel szembe, és ha van a gépeden, akkor interlock öltéssel varrd össze a hosszabbik oldalát a gumiház alatti résztől a zacskó aljáig, majd az alját is végig. Az interlock öltés azért praktikus, mert tisztázza és egyben össze is varrja a két anyagot. Ha nincs interlock a gépeden, akkor cikkcakköltést használj.
- Mivel nehezebb dolgokat is el kell bírjon a zacskód, ezért javasolom, hogy még 1-2-szer varrd végig a két oldalt egyenes öltéssel, ezzel jól meg tudod erősíteni a zacskódat.
- Biztostű segítségével fűzd be a madzagot, a két végét csomóval erősítsd meg.
- Elkészültél, gratulálok! Most gondold végig, hány nejlonzacskót NEM fogsz elhasználni a jövőben!

Van köztünk olyan, aki már nem tudta lenyelni, hogy a helyi menza terméke ehetetlen, és elhatározta, hogy többet senki nem fog az ő vagy más gyereke torkán ilyet ételt lenyomni. Esti altatás után, jogszabályokat böngészve kereste a lehetőségeket a helyi étkeztetés javítására... Tevékenysége következtében egy időre a menzakereset ehetőbb lett. Sajnos lesz még sok dolga...

Van köztünk olyan, aki nem tudott beletnyugodni abba, hogy a kistermelők és velük együtt a sokkal egészségesebb, hagyományos módon termelt élelemforrások egyre inkább eltűnnek. Nyugdíjasként felvállalta a feladatot, és több évnyi szervezés után, szerteágazó kapcsolatai révén megkönnyítette a kistermelők és a vevők találkozását egy új piaci nappal... Ki tudja, talán ez a szellemiség az új piac egész életére is kihat majd, akkor is, ha, sajnos, a szervező már nincs köztünk?

Van köztünk olyan, aki fiataloknak, időseknek ad át olyan szép, hasznos technikát, mint a kötés és a varrás, és ezzel lehetővé teszi, hogy mások is felfedezzék a maguk-

A történet folytatódhat számos módon, de mint egy kaleidoszkópban látható mintázat, a lényege nem változik, csak számos új, színes változatban alakul át. Ez a történet közös; lehet hozzátenni, továbbcsiszolni – ez Wekerle örökségének része, az érték-teremtő közösség.

Milyen érzés ennek része lenni?

10 évvel ezelőtt az Átalakuló Wekerle a Wekerlei Társaskör Egyesület (WTE) „Zöld hajtása” volt, ami új klubként – a Védegylet egyesület közreműködésével – az „Emberbarát, klímabarát” küldetést vállalta magára. A Védegylet, egy országos zöld civil szervezet, akkoriban olyan aktív lakóközösségi partnert keresett, amelyik képes felfogni az éghajlatváltozás várható veszélyes következményeit, és mint példamutató közösség szeretne „átalakulni” és más közösségeknek is zöld utat mutatni. A WTE ebben partner volt; a Wekerle újságban is 10 éven keresztül jól dokumentáltunk minden apró és jelentősebb tettet.

ban a rejtőző képességeket. Aki színeesebbé, kedvesebbé teszi az életünket, az kincs egy közösség számára.

Van köztünk olyan, akit határozottan zavart, hogy köztereinken sok a gaz és a por, és társaival együtt, lapáttal, seprűvel, szemetes zacskókkal rendet teremtett.

Olykor ez a civil kurázi sokkal láthatóbbá válik. Mint, amikor egy tavalyi őszi napon száznál is többen beálltunk a Kós térre jelet küldeni, hogy számunkra fontos értékek sérülnek, NEM-et mondani a Kiserdő kivágására, a Határ úti életek további nyomorba süllyesztésére.

Ezt a szerteágazó történetet hosszasan lehetne folytatni. Közösségszervezés, önkéntesség, mediálás, mentorálás, zacskóvarrás, ablakszigetelés és megannyi más áramlik a wekerlei közösség gondosan szőtt szövetében, amit tudatosan vagy öntudatlanul is ápolunk, mert valamelyik része fontos számunkra. Annak, aki itt nőtt/nő fel, ez talán természetes. Nekünk, akik ide költöztünk, felfoghatatlan, de igyekszünk felvenni a ritmust.

Most, 2018-ban az éghajlatváltozással és a vele járó ökológiai, társadalmi, gazdasági következményekkel (igen, ilyen fontossági sorrendben!) sokkal több ember képben van. Aki nem, belenézhet a legújabb ENSZ Éghajlat-változási Kormányközi Testület legfrissebb jelentésébe, amely hangsúlyosan felhívja a figyelmünket a következő 12 évünk súlyos kihívásaira, és arra, hogy mi lesz, ha kibújunk a feladat alól. Az idő sürget, ez nem kétséges. Az Átalakuló Wekerle első 10 éve vidám és teremtő volt, a következő 10 évben szeretnénk megtartani ezt a hangulatot, de sokkal mélyebb változásokat kell támogatni a közösség életében.

Mik lehetnek ezek?

Ki hogyan közlekedik? A közlekedésünk egyre nagyobb részét teszi ki az éghajlat rombolásának: Budapesten 1,7 millió ember él, összesen 600 000 autóval. Zöld környezetben élünk, de sokan autóval járnak saroktól-sarokig, boltba, Kósra, jógára, iskolába, még kutyasétáltatásra is... Mennyire vagyunk ké-

pesek a Wekerletelep túlzott autóhasználatát emberibb módon megoldani? Nem könnyű, de ha nem akarunk több autót – például a Kiserdőben – akkor lehet, hogy kevésbé kellemes a saját kocsinkra támaszkodni. Lehet-e Wekerlének saját bringakölcsönzője? Ide lehetne-e csábítani a már Magyarországon is megjelent „car-share” – kocsimegosztás – szolgáltatást, vagy lehetne-e egyszerűen rendszeres telekocsikázásban gondolkodni? Lehet-e még tovább fejleszteni a kerületet érintő közösségi közlekedést, hogy még vonzóbb és rugalmasabb legyen több ember számára? Lesz ezzel még dolgunk.

Ki hogyan védi a közvetlen környezetét?

A kerületi faállományra óriási szükségünk van, de sok fa elöregedett, sokat elhanyagoltunk. A mostani önkormányzati fakataszter lassan elkészül, a Wekerletelepen csak a közutakon már összeszámoltak több mint 6000 fát. Egy nagy hársnak az eszmei értéke több mint 4 millió forint lehet, amennyiben „piaci” módon próbáljuk kiszámolni ökológiai szolgáltatásainak értékét: porfogás, oxigéntermelés, kánikula enyhítése stb. A kedvjavító pompás őszi színek felemelő hatása pedig megfizethetetlen. A közvetlen környéken már elvesztettük a 100 éves véderdő-sáv egyik részét (mikor a KöKi terminál épült), nagyon fontos hát a Határ úti kiserdő megóvása – ennek a sorsa hamarosan eldől. Meg tudjuk-e őrizni utódainknak ezt az őket is védő véderdő-sávot?

Ki mit vásárol?

A megszokott, ipari, „kiszámítható” élelmiszerellátásunk az éghajlatváltozás egyik áldozata lehet. Képesek vagyunk-e a saját élelmiszerellátó körzetünket újra kiépíteni, fenntartani, mint amikor a boltárgétszerek ellátták Soroksárról a környékbeli piacokat? Vagy inkább az egyre forróbb nyári napokon az újonnan megnyílt plázában keresünk csomagolt finomságokat, és életünk egyik legfontosabb ellátó rendszerét egy távoli székházzal rendelkező cégre és az óriási agrobiznisz szereplőkre bizzuk? Az élelmiszerrendszerek biztosítják a társadalmi stabilitást, érdemes velük okosan bánni.

És még egy fontos kérdés:

Képesek vagyunk-e azt a fajta együttműködési kultúrát tovább erősíteni, melynek segítségével nehezebb időszakokban is kulturáltan tudunk viselkedni és egymást segíteni (mint például, amikor a viharok, árvizek után segítettünk egymásnak...)

A Wekerle területe egy négyzetkilométer. A Föld ennél egy kicsit nagyobb. De hatunk egymásra, egymásra vagyunk utalva, bár mi jobban a Földre, mint fordítva. Kijózanító gondolat, nem?

Tracey Wheatley

Közösségi tudásmegosztás Wekerlén

A fenntartható fejlődés egyik legfontosabb alappillére a közösségek összetartásának erősítése. Wekerlén hosszú idő óta nagy súlyt fektetnek erre; különböző programok és események sikerei mutatják, hogy a wekerleieknek milyen fontos a helyi közösségi kapcsolatok ápolása. A WTE és az Átalakuló Wekerle támogatásával hamarosan egy új kezdeményezés indulhat útnak, amelynek középpontjában a közösségi tanulás és az önzetlen tudásátadás áll. Az inspirációt egy skóciai kisváros saját „Átalakulás” (Transition) projektje adta, ahol évek óta használják ezt a programot, hogy szorosabbra fűzzék a helyi egyetem tanulóit és a városiak kapcsolatát.

A kezdeményezés alapja, hogy valaki felajánl egy készséget, amit magabiztosan meg tud tanítani egy kisebb csoportnak egy rö-

vid, alkalmas kurzus keretében. Ezek után mi megszervezzük az eseményt, amire a helyiek jelentkezhetnek mint 'tanulók'. A kurzusok témáját a wekerleiek készségei és érdeklődése formálná, hiszen a program fontos eleme, hogy kiszolgálja a helyi igényeket. Az ötletek

kutatása során sokan említettek kreatív készségeket, informatikával kapcsolatos tudást, de még önfelkészítő tevékenységeket is, de folyamatosan várjuk az izgalmas ötleteket.

Hamarosan kialakul egy saját platform ennek a helyi tudásmegosztó projektnek, de addig is kérdésekkel vagy készségek felajánlásával forduljatok az Átalakuló Wekerléhez.

A FB oldalunk: *Átalakuló Wekerle / Transition Wekerle*

Email: wekerle.zoldhajtas@gmail.com

Pflum Dorina

Dorina skótokat tanít húsvéti kalácsot sütni

Fotó: Lindsey Mackay

Kispest Átalakulásban

A Nemzetközi Átalakulás Hálózat Önkormányzatok Átalakulásban projektje keretében 6 helyszínen próbálja ki módszertanát, mely a helyi önkormányzatok és Átalakulás kezdeményezések együttműködését támogatja egy élhetőbb jövő érdekében. A brazil, olasz, portugál és spanyol helyszínek mellett Kispest Önkormányzata és az Átalakuló Wekerle együttműködését is beavagatták ebbe a kísérletbe.

A Védegylet Egyesület koordinálása mellett zajló tanulási folyamat részeként egy nemzetközi hálózat gyakorlati közösgének is tagjaivá váltunk, ahol megoszthatjuk tapasztalatainkat, kérdéseinket és javaslatainkat egymással. A közös munka egy olaszországi műhelytalálkozóval indult tavasszal, melyen wekerlei civil és kispesti önkormányzati oldalról is volt egy résztvevő, megismerték a kísérleti módszertant és megvizsgálták a helyben való alkalmazhatóságának lehetőségeit.

Tavasszal megalakult egy projektirányító csoport, melynek tagjai az Átalakuló Wekerlét és Kispest Önkormányzatát képviselik, a

fontosabb ügyekben konszenzussal döntenek. Egyik fontos eldöntendő kérdés volt a kísérlet területi kiterjedése, hiszen Wekerletelep csak mintegy ötödrésze lakosságban és területben is Kispestnek, amiből több feszültség is van a kerületrészek között. Éppen ezért döntöttünk úgy, hogy legyen egész „Kispest Átalakulásban”, hiszen ez lehetőséget teremt arra, hogy a wekerlei jó gyakorlatokat kiterjesszük Kispest más részeire is, és párbeszédet kezdeményezzünk más kispesti civilekkel is.

Tracey Wheatley, az Átalakuló Wekerle egyik alapítója szerint:

„Külön-külön is sokat elértünk már – az önkormányzat a közösségi kertekkel, az iskolai kert támogatással és a komposztprogrammal már „letett” valamit a zöld asztalra. Az Átalakuló Wekerle a közösségi részvételi „inkubátorként” az ablakszigetelés, a konyhakertek, a kispia, a menza és számos más téren tudott a közösség

akarataiból önszorgató rendszereket létrehozni és évek óta működtetni.”

Dr. Bernát Péter, a kispesti Polgármesteri Kabinet Iroda vezetője rámutat a szektorok közötti különbségekre és az ebben rejlő együttműködési lehetőségekre is:

„Mások egy önkormányzati képviselő, egy köztisztviselő és egy civil lehetőségei, eszközei, még ha céljaik ugyanazok is. Ez pedig gyakran okoz kommunikációs nehézséget. Nehéz magunkat a másik helyébe képzelni, így sajnos előfordul, hogy nehezen értjük meg egymást, holott mindannyian a helyi, kispesti társadalom fontos alkatrészei vagyunk, és ahhoz, hogy az általunk működtetett rendszer jól működjön, össze kell hangolódnunk.”

A kísérlet részeként több konkrét akció is megvalósul a jövő év elejéig, így wekerlei mintára, de saját grafikai elemekkel az önkormányzat is bevezeti rendezvényein a mosható repoharat. A kispesti élelmiszerstratégia megalapozására tavaly elkészült tanulmány alapján vizsgáljuk a továbblépés lehetőségeit. Ehhez kapcsolódva pedig a még épülő wekerlei kispia közösségi térének használati feltételeit is meg kívánjuk teremteni. További részletek az *atalakulo.hu/kispest* oldalon olvashatók.

Kovács Bence, projektkoordinátor

Ismét prezentációs fesztivál a Hungáriában

A tankerületünkben működő Hálózati Dráma és Média Munkaközösség vezetőjeként arra igyekszem inspirálni a pedagógus kollégákat, hogy pedagógus vizsgájuk vagy minősítésük prezentációjának elkészítésekor inkább az elért eredményeikre, örömeikre helyezték a hangsúlyt. Ennek segítése érdekében szoktuk megrendezni a prezentációs fesztiválunkat, ahol a már bevált jó gyakorlatokkal, tartalmi és formai elemek bemutatásával, elemzésével gazdagítjuk egymást.

Ebben a tanévben is azért kerül sor a Hungáriában 2019. május 4-én erre a ren-

dezvényre (amely a Külső-Pesti Tankerületi Központ munkaközösségeinek közös programjai között is szerepel), mert a vizsgázók, illetve minősülők többsége addigra már vagy befejezte az eljárást, vagy nagyon a közelében van.

Kérek minden bemutatóval készülő pedagógust, hogy a pontos és gördülékeny lebonyolítás érdekében január végéig küldje el a prezentációjának anyagát, tervezett idejét, esetleges feltételeit, speciális igényeit a <http://hdmm.esy.es> honlapunk felületén található kérdőíven, vagy az ott megadott e-mail címre.

Papp Zoltán Tibor

Ősz a Pannónia iskolában

Az iskola életét az új tetőtérren kívül két rendkívüli esemény tartotta lázban az elmúlt két hónapban.

Október 5-én, déli 12 órától újra pattogott a kosárlabda az iskola udvarán. A remek időjárásnak köszönhetően, napközben ragyogó napsütésben, míg este és éjjel kellemes

programon, míg a felsősök egy irodalmi akadályversenyen vettek részt. A gyerekeknek 1-2. és 3-4. évfolyamon más-más foglalkozásokkal sikerült megismerkedniük játékos formában. A kisebbek akadálypályán rollereztek, majd tenyérnyomatot készítettek rendőrök segítségével. Megismerkedtek a jelbeszéddel, a lányok modern táncot tanultak, eközben a fiúk a szivacskezilabda rejtelmait sajátították el. Egy érdekes előadást hallgattak az ivóvízről majd különböző vizes kísérleteket végeztek. A nagyobbak idén is szinkronizálhattak egy mesefilmet, csudaszép frizurákkal léptek ki a fodrászattól, kipróbálhatták a modellautó vezetéskét, és drámafoglalkozáson vettek részt színészek irányítása mellett. Minden osztály a teaházban pihenhetett ki a nap izgalmait és fáradalmait, ahol tetszőlegesen logikai játékokat is játszhattak.

Eközben a felsősök a Kós Károly téren egészen új módon ismerkedhettek meg két irodalmi művel. Az 5-6. évfolyam tanulói Tompa Mihály Sárkánytörés című verse alapján indultak állomásról állomásra, míg a nagyobbak Arany János Vörös Rébék című balladája kapcsán próbálták kinyomozni Rebi néni rejtékhelyét. A gyermekek számára sokkal élményszerűbb volt a művek ilyen formájú feldolgozása, miközben a közösség erejét is megtapasztalhatták, hiszen minden feladatot a csapatok csak együtt, egymást segítve tudták megoldani, végrehajtani.

Csikós Beáta, Gáber Andrea, Simkó Anita

Fotó: Szokay Angyalka

időben játszottak a gyerekek és felnőttek a 12 órás kosárlabda rendezvényen. A kicsiknek újszerű élmény volt, míg a nagyobbak örömmel és lelkesedéssel várták, hogy pályára léphessenek.

Október 13-án, bár szombati nap volt, gyerekzsivajtól volt hangos az iskola: alsó tagozatosok a „Mesterségünk címe” című

Öröm és bánat

A közelmúltban két kollégánknak temetésén gondolhattuk végig munkánk szörnyű és felemelő oldalait. Szászné Kuszli Piroska 57 éves és Kaszás Ildikó 38 évesen hagyott itt bennünket. Végzetes betegségeik csupán közvetve hozhatók összefüggésbe a mindennapi munkánk kihívásaival, de elgondolkodtató, hogy valószínűleg az a lelki megterhelés, ami a nehéz sorsú gyerekekkel való foglalkozásból adódik, közrejátszott Piroska agyvérzéséhez, és Ildikó rákos daganatának kialakulásához is. Ezek korai halálukhoz vezethetettek. Ugyanakkor azt is megtapasztalhattuk, hogy mennyi és milyen őszinte szeretetet adtak és kaptak, melyet más környezet talán nem biztosított volna számukra sem a munkatársak, sem a tanítványok részéről.

T. Szilágyi Ágnes felvételei

Mennyi stresszt mennyi szeretettel, örömmel lehet kiegyenlíteni? Van-e egyáltalán szükséges mértékű stressz, amely a hatékony munkához nélkülözhetetlen? Sokan gondolják úgy, hogy van jó és rossz stressz. A jó inspirál, a rossz megbetegít. Nekünk, akik a Hungáriában dolgozunk, valószínűleg több és komolyabb problémával kell megküzdünk, de ugyanakkor látványosabb, katartikusabb eredményre juthatunk sok esetben, mint más iskola pedagógusai.

Papp Zoltán Tibor

Adni jó!

Így gondolhatják az OBI Barkács Áruház vezetői is, hiszen segítettek a Kispesti Árnys Óvoda Darázs-Garázs csoportjába járó kicsiknek szebbé varázsolni azt a környezetet, ahol napjuk nagy részét töltik, azaz a csoportszobát. Felajánlották ugyanis, hogy a csoportnak ajándékozzák a kopott járófelület megújításához szükséges laminált padlólapokat, amelyeket a lelkes szülők november 10-én leraktak. A kicsik hétfőn reggel boldogan vették birtokba megszépült játszóhelyüket és vidáman mutogatták óvodás társaiknak az „Obi hód” által írt kedves levelet, amelyet a csoportszoba ajtaja mellé büszkén függesztettek ki.

Szücsné Juhász Csilla
intézményvezető

Fotó: Hajdu Zsolt

Kispesti óvodák a Kós Károly téren

A Kispesti Óvodapedagógusok Szakmai Munkaközössége, amely 2016 óta újjászervezte a kerület szakmai életét, harmadik alkalommal rendezte meg a kerületi óvodások számára az „Állatok világnapját”-t.

Minden kispesti óvoda egy csoporttal képviselte magát, a csoportoknak 60 perces programot kínáltunk: állat-simogatót, állatos puzzle kirakást, wekerlei lovaskocsikázást, állat-utánzó mozgásos tevékenységet.

A gyermekek és kísérőik évek óta elégedettek a programokkal. Ebben az évben is fantasztikus élvezettel vettek részt a rendezvényen a Kispesti Óvodapedagógusok Szakmai Munkaközösségének vezetői:

Bánáti Tiborné (Kispesti Gyöngykalyló Óvoda vezetője),

Szücsné Juhász Csilla (Kispesti Árnys Óvoda vezetője)

Október 1. A zene világnapja

A Zenei Világnap ünnep. A ZENE és AMINDANNYIUNK ünnepe.

Az ünnepnap megálmodójának, Yehudi Menuhinnek nyomán és Kodály Zoltán szellemiségét idézve „Legyen a zene mindenkié” címmel október 1-jén zenés programsorozat indítottunk diákjainknak. A Kispesti Kós Károly Általános Iskola egy hétre neves előadók, együttesek, népi és szimfonikus hangszerek, különböző zenei műfajok és stílusirányzatok találkozóhelyévé változott.

Előadást tartott Ambrus Ákos, Opera Nagykövet a zenés színpad világról, ellátogatott hozzánk két fiatal együttes, akik a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem hallgatóiként a népzene és a jazz világába kalauzoltak bennünket.

Megvendégelték minket egy hangszerkészítővel a világhírű Budapesti Fesztiválzenekar zenészei, akik nagy türelemmel és odaadással adtak ízelítőt a hangszerjáték fortélyáiból. A művészek közvetlensége, az élőzene varázsa, valamint a közös éneklés öröme nem maradt hatás nélkül.

Számos kisgyermek már most kedvet kapott a zenetanuláshoz, és kíváncsi volt a számára leg-

vonzóbb hangszert. Sokan ügyesen választottak a népzenei eszközök által feltett kérdésekre, és ezáltal megtapasztalhatták, hogy milyen sokszínű tudás és ismeret kapcsolódhat a zenéhez, és milyen jó ezt megosztani másokkal. Mindez nagy eredmény, amely egyben remény a jövőre nézve, hogy tanítványainkból zeneszerető és zeneértő közönség válik, és minél többen találkozhassunk koncerteken, zenei fesztiválokon.

Köszönjük minden előadónak, zenésznek és együttesnek, valamint a MÜPÁ-nak és a BFZ-nek, iskolánk partnerintézményeinek a szíves támogatást és a zenés programokban való együttműködést.

Tudjuk, hogy a zene összeköt bennünket, éljük bárhol, beszéljünk bármilyen nyelvet. Ezért jelent különleges élményt, amikor akár szavak nélkül is megérthetjük egymást.

Ahogy Yehudi Menuhin is írja köszöntőjében: „Szavakkal már nagyon sokszor visszaéltek... A zene azonban továbbra is módot ad arra, hogy az emberek ma is megértsék egymást... Az igazság, ami a világ minden népművészetében, zenei stílusában ezernyi színben mutatkozik meg, képessé tesz bennünket arra, hogy egyetértésre jussunk egymással.”

Vasajiné Bohnert Krisztina

Fotó: Homoki Hajnalka

Ökoiskola lettünk!

„A Cím azon pályázó intézmények elismerése, amelyek átgondoltan, rendszerszerűen és mindennapi gyakorlatként, egész-intézményes módon foglalkoznak a környezet-tudatossággal, az egészségneveléssel, valamint a fenntarthatóságra és a globális felelősségvállalásra neveléssel is.” (Pályázati kiírás 2018)

Iskolánkban, az Erkelben évek óta folyik a környezettudatosságra, egészséges életmódra nevelés. Igyekeztünk mindent megtenni, hogy intézményünkben természetessé váljon a szelektív hulladékgyűjtés, a közvetlen környezet megóvása. Az ökoiskola nevelési rendszerében nemcsak a tanítási órákon esik szó a környezeti nevelésről, a fenntarthatóság pedagógiai elveiről, hanem az iskola működtetésében, az energiagazdálkodásban, a környezetvédelemben, az egészségnevelésben, a hul-

Amikor a tanárok is tanulnak

Nyitott szemmel az EU-ban

Milyen lehetősége van egy tanárnak, hogy fejlődjön, hogy megújuljon, hogy az újabb és újabb generációkhoz is utat találjon? Az egyik biztosan ez: megismerkedni más gyakorlatokkal, más iskolákkal és új szemléletekkel – hogy mind-ebből magával vigye azt, amit saját munkájában jól tud használni.

A Kispesti Deák Ferenc Gimnázium „Tárt kapuk, avagy a módszertani megújulás iránti fogékonyság növelése” című pályázatával az európai uniós Erasmus+ program keretén belül támogatást nyert tanárok külföldi továbbképzésére. Tíz pedagógus – a tanári kar csaknem egy-negyede – vett részt 11 nemzetközi tanfolyamon. Angol, német, informatika, biológia, fizika, magyar és matematika szakos tanárok részvétele teremtette meg annak a lehetőségét, hogy minél több tantárgy bevonásával új utakat teremtsen a gimnázium a tanításban, nemzetközi szemléletet alakítson ki, fejlessze a tanárok módszertani, infokommunikációs és idegennyelv tudását. A továbbképzések Norvégiában, Németországban, Angliában, Szlovéniában, Olaszországban,

Portugáliában, Finnországban és Spanyolországban zajlottak.

A külföldi iskolarendszerek, oktatási rendszerek megismerése, az ott tapasztalt jó gyakorlatok beépítése az intézményi munkába a minőségfejlesztés irányába mutat.

A gimnázium pedagógusai más országok tanáraival együtt vettek részt a továbbképzéseken, programokon, ezáltal lehetőségük volt sokoldalú szakmai ismeretségek kötésére. A gimnázium célja, hogy a tanárok a megszerzett tudást hatékonyan kamatoztassák osztálytermi munkájuk során, megújuljanak módszertanilag, frissen szerzett tudásukat széles körben átadják. Bemutató órák, előadások keretében, szakmai konferenciákon, műhelyfoglalkozásokon, nyílt napokon osztották meg frissen szerzett tudásukat a gimnázium tanárai az érdeklődő kerületi, tankerületi és fővárosi kollegáknak.

A Kispesti Deák Ferenc Gimnázium részt vett októberben a nemzetközi ErasmusDay programban. Workshop keretében osztották

Fotó: Lázár András

meg a tanárok a külföldi továbbképzések során megismert infokommunikációs jó gyakorlatokat, a mobiltelefonok tanórai alkalmazásának lehetőségeit, teret engedve a közös gyakorlásra és a tapasztalatok megbeszélésére.

A továbbképzések során megszerzett és fejlesztett kompetenciák, az ennek nyomán megvalósuló nemzetközi projektek hozzájárulnak ahhoz, hogy toleráns, európai értékrenddel bíró, az európai mobilitásban rejlő lehetőségeket kihasználni képes, tehetséges, motivált diákok kerüljenek ki a gimnáziumból.

Szabóné Gábor Anikó

ladékgyűjtésben, a túrák szervezésében, a szülőkkel szervezett közös programokban is.

2017 januárjában új intézményvezető került iskolánk élére, aki felkarolta, támogatta a pedagógusok kezdeményezéseit. Vezetői programjában kiemelten súlyt fektetett az ökoiskola beindítására. Ennek eredménye, hogy létrejött az öko-munkacsoport, tagjai töretlen lelkesedéssel szervezik, segítik a címmel járó feladatok végrehajtását, programok megvalósítását.

napközisek margitszigeti pikniket tartottak, ahol az állatkertet, a japánkert nézték meg, ismerkedtek az ökoszisztémával játékos formában. Szeptemberi programunk volt a pályorientációs nap, ahol az alsósok az Állatkertbe látogattak, az állatokkal való ismerkedés mellett részt vettek a felelősségteljes kisállattartással kapcsolatos előadáson is. Ökos kirándulás keretében kerestük fel a balatonedrédi Vadasparkot, az őszi tanósvény-túrát teljesítettük. Októberben,

programokat: szeptemberben egészséges életmód- projektthét, októberben erdőismereti óra Hűvösvölgyben, levélképek készítése, újrahasznosítható anyagok kreatív felhasználása színesítette a gyerekek napjait. Az őszi papírgyűjtésre is sor került.

Megvalósult a szelektív hulladékgyűjtés, komposztálót működtetünk, kihelyezett papírgyűjtőkbe, fém- és műanyaggyűjtőkbe tehetik a gyerekek a hulladékot. Az elemgyűjtésre is külön tároló szolgál. Szeméztelési akcióink egyre sikeresebbek, a gyerekek már önként tesznek rendet az udvaron.

Sok színes program várja még tanítványainkat, amelyek megvalósulását dr. Szent-Györgyi Albert gondolatának fontossága tesz szükségessé: „A természet hatalmas, az ember parányi, ezért aztán az ember léte attól függ, milyen kapcsolatot tud teremteni a természettel.”

A címet elnyertük. Három évünk van arra, hogy ezt meg is érdemeljük! Reméljük, gyermekeink gondolkodásában, szemléletformálásában, személyiségük fejlődésében az ökoiskola sokat tud tenni, hogy felnőtt korukban is tudatos környezetvédők, környezethasználók, a természetet féltők, óvók legyenek, és mindazt továbbadják, amit ebben az iskolában tanultak, élményként megélték! A szülők mindebben segítenek, támogatnak bennünket, mivel ők is nagy örömmel vették tudomásul az ökoiskola cím elnyerését, ők is tudják, hogy gyermekeik jövőjéről szól ez a program!

Szekeres Judit

Fotó: Királyné László Enikő

Létrehoztunk öko-faliújságot, a könyvtárban kialakítottunk egy öko-kuckót, megalakult az öko-szakkör, tagjai különös figyelemmel kísérik a híreket, részt vesznek a mindennapi munkában. Szeptemberben a

az állatok világnapján, a 3-8. osztályos gyerekek az Állati Mókán vetélkedtek, az 1-2. osztályosok megnézték a Vuk című rajzfilmet, rajzoltak az Állatkertben látottakról.

Osztályszinten is egyre többen szerveznek

Balaton(i) legények – három dudás egy csárdában

A Határ úti metró megállónál egy minden jel szerint fogfájással küszködő fiatalasszony megkérdezte tavasszal tőlem, ismerős vagyok-e a környéken. Igenlő válaszemre azt kérdezte, meg tudnám-e mondani, melyik a Pannónia út. Viccesen mondtam, még azt is, hol találja a keresett úton a fogorvosi rendelőt. S csakugyan oda igyekezett. Dr. Balatont kereste.

Egy másik alkalommal – sok-sok évvel ezelőtt –, a wekerlei gyógyszertárnál hallottam egy középkorú párt azon lamentálni, ha már nincs itt a rendelő, akkor miért nem veszik le a táblát a kapu mellől.

Megnéztem, kiről beszélnek. Dr. Balaton Péter fogszakorvosról.

De hiszen én évtizedek óta ismerem őt és családját, és azt hiszem rajtam kívül még több százan. Annyira hozzátartoznak a Wekerléhez, hogy azt hihetnők, a házakkal együtt nőttek ide ők is. És higgye el, kedves Olvasó, ebben van némi igazság! Lássuk!

Id. Balaton József a telepen fészekrakó – a Kalocsa közelében található kiskunsági Szakmárról származik. Felmenői a családi legendárium szerint magyar parasztok, így nagy változás volt az évszázados hagyományban, hogy József ács- és kőművesmester lehetett. Munkája során került fel Budapestre az akkori építkezésekre, s jutott el az épülő kispesti munkástelepre.

azaz gümőkór (tüdőbaj, tbc) betegsége volt. Amikor a kór súlyosbodott, könnyebb fizikai munkát kellett keresnie. Így került a Magyar Államvasutakhoz.

Itt nyílt alkalma arra, hogy az épülő kispesti telepre lakásért folyamodjék. A Határ úton jelölt ki a Gondnokság egy kétszobás otthont. Négy gyermeke volt, két fiú két leány. A legidősebb Ignác – akiről még szólunk – Szakmáron született, a kisebb három már Kispesten. A család komoly erőfeszítéseket tett azért, hogy gyermekeiket taníttassák. Ignác az akkori kispesti gimnáziumban a Deák Ferencben érettségizett. Kitűnő tanuló volt, így nem csoda, hogy valamelyik tanár tanácsára továbbtanult.

A két leány egyike tanítónő lett. Ő az iskolát elvégezvén férjhez ment, majd elköltözött a Wekerléről. A másik leány, Erzsébet, akit igen sokan ismerhettek, Váradi Lajoshoz ment férjhez, és évtizedeken keresztül fodrász műhelyt vezettek a mai Pannónia Általános iskola mögött, a mai Esze Tamás utcában. Ignác orvosnak tanult, s a nála húsz évvel fiatalabb József, talán éppen bátyja példáját követve szintén az orvosi pályát választotta. Az idősebb Balaton fiú már hosszú évek óta praktizált, amikor az öccse beiratkozott az egyetemre. Ifjabb József a diploma megszerzését követően egészen 1956-ig a Szentkirály utcai belgyógyászati klinikán dolgozott. A

forradalom alatt a Corvin közben és a Kilián laktanyánál megsebesülteket vagy oda, vagy a Baross utcai sebészeti klinikára vitték. Tudva levő volt, hogy a gyógyító orvosokat, mint akik az „ellenforradalomban” ily módon részt vettek, meg fogják hurcolni. Ezt nem várta meg, elhagyta az országot. Jelenleg is Kanadában él.

Folytassuk történetünket Dr. Balaton Ignáccal! Ő több vidéki orvosi munkahely után körzetet

kapott a Wekerletelepen. Az akkori előírások szerint a körzetorvosnak a körzetében kellett laknia, ezért a Fő tér 3-ban lakást béreltek. Jogosan írom, hogy béreltek, hiszen akkor már Ignác nő volt. Felesége, Ruttner Sarolta Nagykörsön született vasutas családban. Apja állomásfőnök volt akkoriban. Az anyai ágon csallóközi magyarok, apain bajor telepesek leszármazottja. Az ifjú orvos és párja

a Kispesti Vigadóban ismerkedtek meg egy bálban. Közös életüket a Kinizsi utcában – egy azóta lebontott házban – bérlőként kezdték. Amikor tehát a Fő térre költöztek, már házasság volt. Dr. Balaton Ignác és hitvese hátralévő életüket, a telep központi terén, azaz előbb Fő, aztán Petőfi, majd Kós Károly téren éltek le. Dr. Balaton Ignác rendelője a Főtér 9-ben, a mai könyvtár helyén volt. Házasságukból két fiú született: László és Péter. László felnőtt korára elköltözött a telepről. Péter a Petőfi tér 2-es számú ház II. emelet 13. számú lakásában született. A szülést édesapja vezette le egy baba közreműködésével. Szó szerint: született wekerlei.

Péter iskoláit az I-es számúban (Pannónia) kezdte, osztálya szintiszta fiúkból állt. Amikor a negyedik elemi osztályt kezdte, vezették be a koedukált oktatást, s akkor lakhelye szerint a II-esbe (Erkel) kellett átmennie. Ott azonban az új osztályban túl sok gyerek gyűlt össze. Ekkor az igazgató úgy határozott, aki akar, visszamehet addigi iskolájába. Péter élt ezzel a lehetőséggel. Így mindössze egy napig volt a II-es iskola tanulója. Középiskolába – az akkor neves – Kandó Kálmán Technikumba járt. Középiskolás korában különösen az irodalom iránt érdeklődött. 17-18 évesen két színdarabot írt, amelyeket be is mutattak színházakban: a „Tárva-nyitott ajtó” az Ódry Színpadon, a „Harc a hétfejű igazsággal” címűt a Pincészinházban. A „Tárva-nyitott ajtó”-nak ma is ismert színészek voltak a szereplői, Górnagy Mária és Benkő Péter. A színház és az irodalom szeretete indította arra, hogy filmes pályára jelentkezzen. Elsősorban forgatókönyveket kívánt volna írni, de az akkori pártos elkötelezettség elvárása miatt visszalépett a megkezdett útról. Több reklám- és munkavédelmi film után készített egy egészségügyi filmet is, melynek forgatása során kedvet kapott az orvosi pálya iránt. Ezt a kedvet erősített édesapja példája és Péter feleségének biztatása. Nem mindennapi döntésre szánta el magát. Két gyermek apjaként felvételizett az orvostudományi egyetemre. Nehéz, embert és házasságot próbáló évek következtek. Péter nappali tagozaton tanult, felesége fizetéséből és Péter ösztöndíjából éltek négyen. Megélhetésüket segítette, hogy ekkor Péter szüleiével együtt laktak.

Balaton Péter feleségével, Baranyi Judittal 1971-ben ismerkedett meg. Judit családja a Partiumból, a Bihar megyei Micskéről származik. Dédnagyapja Baranyi Ágoston Szilágy megye főispánja volt. Nagyapja Baranyi Menyhért az I. világháborút követően, Trianon után nem esküdött föl a román hatalomnak, így menekülniük kellett. Sok más sors társukhoz hasonlóan, ők is egy ideig vagonban kényszerültek lakni. Érdekességként jegyezhetjük föl, hogy a Váradi-, Micskei-, Baranyi-család egyik felmenőjének sorsát Jókai Mór az „Eget vívó asszonyszív” című regényében írta meg. A családi legendárium szerint igen kegyetlen

Balaton József, felesége és négy gyermeke. Középen Ignác

De ne higgyük azt, hogy ebben a minőségében jutott wekerlei lakáshoz! Tudjuk a telep állami alkalmazottaknak – vasutasoknak, postásoknak, rendőröknek, tanítóknak – épült, így ahhoz előbb neki is állami vállalat dolgozójává kellett lennie. Ő azonban nem ebből a megfontolásból lett állami munkás, hanem mint sok magyar kortársának, neki is a magyarokat sújtó morbus hungaricus,

Péter és bátyja László
a főtéri parkban

úr volt Baranyi Miklós. Jókai regényének sommázata az alábbi:

Baranyi Miklós kuruc komisszárius és Ungvári Katalin rövid házassága válással végződik. Ebben nagyban közreműködött a debreceni polgárság, amelynek tagjai között folyamatos harc dúlt a pénz, a hatalom, a hit és vagyon miatt. A férfi rövid időn belül újra megnősült, és nem akarta törvényes fiaként elfogadni az első házasságából származó gyermekeket. Az asszony minden lehetséges eszközt bevetett fiáért, végső kétségbeesésében pedig a kálvinista asszony a római pápához fordult. Jókai a regényét Mátyók festményének leírásával kezdi, és itt utal a főszereplők habitusára.

„Talán annak is van valami története, miért tart a férfi az egyik kezében buzogányt, míg a másikat engesztelésre nyújtja, a nő pedig miért nyugtatja egyik kezét a lanton; miért szorítja össze a másikat? Szerették-e, gyűlölték-e egymást? Ha szerették, miért néznek egymásra oly haragosan? Ha gyűlölték, miért nem szakadtak el egymástól?”

Amikor Péter elvégezte az egyetemet, Judit akkor iratkozott be az ELTE Tanárképző Főiskolai Kar esti tagozatára. A kölcsön visszajár, most Péterre hárult több teher a család fenntartásában. Judit történelem szakosként végzett. Eközben mindvégig az ELTE Egyetemi Könyvtárban dolgozott. Ma már ő is nyugdíjas. Péter és Judit fiatal házasságként a Petőfi tér 2-be költöztek. Ma is együtt élnek, bár már nem ott, de a Wekerletelepen. Péter úgy véli, hogy az ő életének kritikus időszakaiban Judit történész ismerete és bölcsessége rendre jó irányba segítette sorsának alakulását. Házasságukból három gyermek született.

Gergely (1972), aki – a telepre akkor nem még áttelepült – Landler Jenő Gimnáziumba járt, érettségi után a Semmelweis Orvostudományi Egyetemen fogorvosként végzett. Ugyanott kezdett dolgozni, ahol édesapja vezető oktató volt. Gergelynek nem csak az egyetemi munkahelye volt közös az édesapjával, de a magánrendelőjükben is együtt dolgoztak. Itt tartom érdekesnek megjegyezni, hogy a bevezetőben említett házaspár azt a céget láthatta a Kós Károly tér 2. házfalán, ami Péter első magánrendelőjét hirdette. Magam is voltam betegként a szűkös kis cselédszobából kialakított magánrendelőben. A privatizációnak köszönhetően és azt követően Dr. Balaton Péter a tér egy másik házában vásárolt lakást, és alakította át fogorvosi rendelőnek. Itt már kényelmesebb várót, illemhelyet és két rendelő helyiséget alakíthatott ki. Ezek az ingatlanok ma már nem szolgálnak gyógyító célokat. Jelenleg – a szintén már korábban említett – Pannónia úti rendelőben dolgozik Péter és két fia. De ne rohanjunk előre!

1974-ben született Petra. Ő a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsész Karán végzett történelem és média szakon. Édesapja szerint lányának történészi indíttatása feleségétől származik. Jelenleg a Károli Gáspár Református Egyetem oktatója. Büszkeségre és szakmai elismerésre ad okot, hogy szerzője többedmagával a háromkötetes (2200 oldalas) Székelyföld története c. monográfiának. Ennek a dualizmus gazdaságtörténetét elemző részét Balaton Petra írta.

Jóval később született Péter (1989). Ő nem a Wekerlén járt gimnáziumba, hanem a József Attila lakótelepre a Weöres Sándor Gimnáziumba. A legfiatalabb Balaton szintén fogorvos lett, s atyjával és bátyjával együtt dolgozik. A három Balaton a wekerletelepi Pannónia utcai rendelőben fogadja a fogorvosra szorulókat. Idősebb Balaton Péter éppen akkor ment nyugdíjba, amikor kisebb fia, az ifjabb Péter elvégezte az egyetemet, s ott rezidens lett. Tanszékvezetője így élcelődött: újra van egy Balaton Péterünk, csak valamivel fiatalabb. Ifjabb Péter egy pestlőrinci önkormányzati szakorvosi rendelőben végzi napi teendőit, majd ezt követően a közös magánrendelőben tevékenykedik.

Idősebb Péter azon minőségében, hogy a gyermekfogászat vezető oktatója, egy évtizeden át heti rendszerességgel adott gyakorlati tanácsokat a szülőknél a „Vendég a háznál” című délelőtti felvilágosító műsorban, a Kosuth Rádióban.

Péter is, Judit is ma már nyugdíjasok. Péter így beszél hosszú házasságukról: „A

titok az, hogy nem volt unalmas az életünk, mindig volt valami olyan, ami teljesítményre ösztönzött, mindig volt egy olyan közös cél, amit el szerettünk volna érni. S ezeket a célokat csak együtt, egyetértésben, közös erővel tudtuk elérni.”

A gyerekek mind kirepültek, de egyik sem messze. Valamennyien itt élnek a telepen. Házasságban. Gergely felesége Szalay Klára bölcsész. Náluk két kicsi van: Viktória és Gergely. Petra férje szintén bölcsész, Reiszt T. Csaba. Gyermekük Abigél és Csongor. Peti felesége Hauszmann Zsuzsa könyvelő. Egy éves kisfiuk Bálint. A nagyszülők és a testvérek közel, de nem túl közel laknak egymáshoz. „Annyira nem közel, hogy zavarjuk egymást, de kis sétával kényelmesen elérhető mindenki.” – összegzi Péter a család történetét.

Végezetül fontosnak tartja hangoztatni, hogy sikeres és a Wekerletelep szempontjából haladást jelentő tetteket hozott az első szabadon választott kispesti önkormányzat működése, amelynek – e sorok írójával együtt – Péter is tagja lehetett. Dacára a tapasztalattal nem rendelkező politikusoknak, igen hasznos és máig ható döntés volt a korrekt és disztíngvált lakásprivatizáció, valamint az Egészségügyi Intézet átvétele az államtól.

A Balaton-család története jól példázza

A mai Balaton család. Balról jobbra:
ifj. Péter, id. Péter, Petra, Judit, Gergely

és bizonyítja, hogy az ambíciók, a célok, az akarat és a munka meghozzák gyümölcsüket. A paraszti sorból kiemelkedett Balaton József általunk ismert felnőtt leszármazottai közül Ignác a Pázmány Péter Tudományegyetem orvosi karát, ifjabb József a Budapesti Orvostudományi Egyetemet, a két Péter és Gergely a Semmelweis Egyetemet végezte el; lakhelyük lehetett a Fő tér, a Petőfi tér, vagy a Kós Károly tér. Ezek – az ugyanazt az intézményt vagy helyet jelentő – nevek tarka „változékonysága”, amely egyben társadalmi rendszerek „változatosságát” is jelzik, sem akadályozhatták meg családjuk felemelkedését.

Nagy Tamás

Adventi készülődés a Wekerlei Kultúrházban

A november vége, december első fele jobbra az ünnepekre való készülődés jegyében telik. A téli dekoráció mellett a programok is az év legszebb ünnepére hangolódnak.

Mert egyrészt ugyebár a hétköznapiaktól időről-időre el kell távolodni, levetni a feladatokat, letenni a terheket, átlépni egy másik

térbe és időbe, érezni a várakozás izgalmát, élvezni a készülődés feladatait. Másrészt pedig, egyszerűen ünnepelni jó.

A Wekerlei Kultúrházban évről-évre igyekszünk teret és időt biztosítani arra, hogy kicsit lelassuljon az élet. Itt egy helyen lehet mézeskalácsot sütni, kicsiny szépségeket válogatni, koszorút díszíteni, és beszélgetni.

2018. december 1-én, szombat délután várjuk azokat, akik vágnak egy kis karácsonyi előhangulatra, közös ügyeskedésre, barkácsolásra. Hasznos anyagokat és szakszerű segítséget is kapnak ehhez, és a legkisebbek ez idő alatt mézeskalácsot gyárthatnak.

A rendezvény támogatója évről-évre a WEKKA, a Wekerlei Kulturális Közhasznú Alapítvány, amely működését a koszorúhoz és ajtódíszekhez való alapanyagok megvásárlásával segíthetik.

Bonecsuk Mónika

Van titka a jó házasságnak?

Manapság sokat, talán túl sokat is beszélünk arról, hogy a jól működő dolgoknak vajon mi lehet a titka. A titkok felfedésével persze azonnali megoldásokat

várunk problémáinkra. Nyilván egyszerűbb továbblépni, újat szerezni, mint újragondolni, megjavítani, és hajlamosak vagyunk elfeledkezni arról a régi bölcsességről, hogy nem elég megkötni, ápolni is kell kapcsolatunkat. Hogy ketten együtt tartozunk felelősséggel egymásért, így közös feladatunk az is, hogy gondoskodjunk házasságunk működéséről. És itt jön az igazi kérdés: hogyan?

December 15-i programunk beszélgetés

a 2018-as év Házasság hetének nagyköveteivel, Dr. Fazekas Rita mediátorral és Zámori Soma színművésszel arról, mit és hogyan teszünk, tehetünk párunkkal együtt házasságunk építése érdekében.

A beszélgetésre – melyen a részvétel díjmentes – 17.00 órától kerül sor a WKK-ban. Szeretettel várunk minden kedves érklődőt!

Bonecsuk Mónika

Foltvarrók a WKK-ban

Az asztalon szerteszét anyagok, szabásminták, dobozok. Már a karácsonyra kezdenek készülni a „wekerlei foltosok”.

A szerző fényképe

A Wekerlei Kultúrházban közel 10 éve működnek foltvarró (angolul patchwork) klubok. Szomor Ágnes foltvarró művész tanfolyamának elindítása után kialakult egy kitartó mag, akikhez aztán

olyan sokan csatlakoztak, hogy ma már két foltvarró klub is működik: a Wekerlei foltosok és a Foltológusok. Az idei év decemberében a Wekerlei foltosok csoport mutatkozik be egy kiállítással a kultúrházban.

A klub vezetője, Steigerwald Éva meséli, hogy a csapat tagjai inkább a tradicionális foltvarrás hívei. A kéthetes gyakorisággal megrendezett klubban mindig elindulnak egy ötlet alapján, aztán együtt, segítve egymást, mindenki megvarrja a sajátját.

Senki nem varrónő a csoportban, leginkább egymástól tanulnak a klubfoglalkozásokon.

A tagok közül Emma az Iparművészeti Múzeumban szembesült először a gyönyörű patchwork tárgyakkal, és azonnal beleszeretett a technikába. Mária a nyugdíjas éveire keresett értelmes elfoglaltságot, baráti társaságot. Évi három évet varrodában dolgozott, később egy újságban figyelt fel a foltvarró tanfolyam hirdetésére. A klubvezető több mint 20 éve a televízióban látott egy patchwork oktatást. Mostanra mindennap varr, és másokat is segít jó tanácsaival. A

foltvarráshoz türelem, kitartás szükséges, de teljesen kikapcsol, és stresszoldó hatású. Emma viccesen azt mondja, ha három napig nem varr, már elvonási tünetek jelentkeznek.

Legnagyobb kihívásnak mindenki a színösszeállítást tartja, hiszen az összes apró részlethez meg kell találni a megfelelő anyagdarabot. Mindenkinek van már egy patchwork technikával készült saját takarója, ami a legnagyobb munkának számít.

A klubhoz való csatlakozáshoz némi alaptudás feltétlen szükséges, hiszen itt a továbbképzés folyik önképző jellegűen. Ha valaki elakad otthon egy alkotási folyamatban, itt alkalma nyílik a tapasztaltabb tagokkal megbeszélésre.

A tél eleji kiállításon a takarók mellett az utóbbi egy év munkái, valamint régebbi munkák is bemutatkoznak, közös és egyéni alkotások egyaránt. Faliképek, használati tárgyak – táskák, piperetartók, tolltartók – és egyéb dísz tárgyak. A látlat 2018. november 30-tól 2019. január 15-ig tekinthető meg a WKK nyitvatartási idejében.

Szabó Mária

Wekerlei Esti Mesék

A Mesekör, a WTE állandó klubja immár több mint egy évtizede működik. Két és fél évvel ezelőtt adatott meg nekem a lehetőség, hogy átvehettem a klub vezetését, szervezését, életben tartását. Előtte kisfiammal látogattuk lelkesen a meséket.

A programok szeptembertől júniusig minden csütörtökön várják a gyerekeket és

a szülőket, a változatos és színes műsorok összeállítása hétről hétre, hónapról hónapra kellemes kihívás számomra. A mesék 0-7 éves gyerekeknek szólnak, de például az idei évben jóval több a kicsi, ezért az ő igényüket is figyelembe kell venni. Diavetítés, bábozás, könyvből olvasás, éneklés, gitározás, mondókázás, kézműveskedés, közös játékok, melyek mind tartalmául szolgálnak ennek a nemes feladatnak. A kicsiket 20-30 percnél tovább nem lehet egyszerre lekötöni, mégis megéri minden héten látni a csillogó, kíváncsi

szemeket, melyek figyelik az éppen aktuális mesemondót. Egy-egy mesedélután nem csak a gyerekeknek ad valami pluszt, hanem a szülőknek is. Fáradtan, játszótérrel „beesve” jólesően ülnek le egy kellemes történetre. Mások azért hozzák el a kisebbeket, hogy szoktassák egy kis gyerekzsivajhoz. A mesét követően pedig asztalhoz ülnek a gyerekek egy kis levezető rajzolásra, almaeszegetésre.

Na de kik is azok a mesemondók? Kik mesélnek a gyerekeknek? Mint ahogy a WTE is, ez a klub is önkéntes alapon működik.

Mikor átvettem a Mesekört, kaptam vele egy névsort is a mesélőkkel. Azóta ez a névsor szinte teljesen lecserélődött. Ahogyan az emberek élete, élethelyzete is változik, gyermekei felnőnek, így a mesélők is néha kinövik ezt a szerepet. Aztán jönnek persze újak, akiket előtte meg kell találni. A mesélők között van hivatásos előadó, hétköznapi anyuka, szárnyát bontakoztató amatőr, lelkes zenész vagy szakképzett pedagógus, nyugdíjas nagymama. Komolyan és lelkiismeretesen készülnek az esti mesékre, szívügyüknek tekintik, hogy a Wekerlén élő gyermekek szívébe becsempésszék azt az értéket, amit a mese ad nekik. Az a mese, amit nem a tévéből, vagy más elektronikai eszközökből kapnak, hanem amit személyesen élhetnek át képzeldőrejükkel, fantáziájukkal. Mesélő bárki lehet! A kapu nyitva áll mindenki számára.

Mennyire fontos ez a szülőknek? Jó érzés látni, mikor titokban könnyűket törölgetik az „Öreg néne őzikeje” diavetítése alatt, vagy kitörő lelkesedéssel vesznek részt egy báb-előadáson. Kívülről fújja a Halász Judit dalok szövegét egy gitáros éneklés során, és elmeséli, hogy visszahoztuk nekik gyermekkoruk szép emlékeit.

Büszke vagyok rá, hogy egyre több gyermek jön el az előadásokra, valamint a közösségi internetes felületünkön is több mint

400 követőnk akad már! Mi itt közösen életben tartjuk a mesét, s talán jut belőle egy csipetnyi otthonra is.

Köszegi Orsi

A szerző felvétele

Wekerlei konyhák

Hagyományteremtő almás-gesztenyés csirke

A mikor Szabina felkért a cikk megírására, eleinte vonakodtam. Aztán arra gondoltam, egyrészt nincs szívem visszautasítani egy ilyen kedves kérést, másrészt nem is baj, legalább megvan az apropó, hogy végre adott legyen a tér és idő egy találkozóra a barátnőmmel.

Apagyi Krisztivel ezer éve ismerjük egymást, még a főiskoláról. Férjével és három gyönyörű gyermekével Wekerlén él, hozzám hasonlóan ő sem őslakos, csak amolyan „gyüttment”, azonban ő, velem ellentétben, lojális a telephez. Mióta elszármaztam Wekerléről, nehezebb összehozni a találkozókat, hiszen nem ugrunk csak úgy le esténként gyorsgyalogolni. Némi hezitálás után eldöntjük, mit főzzünk: almás-gesztenyés csirke lesz, mert egyszerű és gyors, az alapanyagok pedig garantálják, hogy őszi étel készül.

Csöngetek, belépek, itt mindig annyira otthonos minden, hogy úgy érzem, mintha hazajönnék. A konyha egy hajszálnyit sterilebb, mint máskor, ezzel is jelezve, itt valami készül. A beállított kamerától csak pár percig feszengek, utána már nem zavar, hogy a hátamat veszi. Kipakolom a hozott alapanyagokat: gesztenye, körte, alma, hosszú szemű rizs. A többi, rendben előkészítve, gusztusosan vár a pulton, mint egy főzőműsorban. Kriszti bont egy rozét, mivel az ételhez kellene fog, és én szívfájdalommal nézem, ahogy tölt magának, hiszen én kocsival jöttem. Megszán és megkérdezi, kérek-e egy kávét. Persze, vágom rá, hiszen őt orakor még jól jön egy kis lendület a kisgyerekes estéhez, ami főzés után otthon vár.

Felkockázom a hagymát, míg ő csikokra

vágja a csirkemellet. Megbeszéljük, hogy én a keze alá dolgozom, ő áll a tűzhelynél. A hagymát a vajon üvegesre pirítja, aztán a mellet fehérédésig süssi. Só, bors, kakukkfű és méz kerül rá, és mind együtt illatozik, betöltik az egész alsó szintet. A rozé most jöhet bele. Főle hajolok, hogy legalább így részesüljek az aromáiból, majd visszalepek a pulthoz, és alázattal hámozom és kockázom az almát, körtét. Amikor elkészültem, odanyújtom a főszakácsnak, hogy a készülő ételhez adhassa. Az elfőtt levét pótoljuk ízlés szerint borral és/vagy vízzel. Most jöhet bele az előkészített gesztenye. Itt megemlíteném, hogy a kertünkben nőtt, és előtte való nap készítettem elő (sütöttem, pucoltam), amitől mára rojtos lett a kezem. Aki nem érez magában ehhez erőt, hagyja el nyugodtan a gesztenyét, anélkül is prima lesz az étel, a szaftja talán kevésbé krémes.

A rizs főzése nem kíván nagy szakértelmet, így azt vállalom: kimérem, pirítom, felöntöm, sózom. És mégis elrontom. Hiába szólok előre a háziasszonynak, hogy mi sötlanabul főzünk otthon, ő ízesítse meg, a végeredmény remek állagú, de nekik kissé sötlan rizs lesz. Nekem amúgy, pont jó.

A szerző felvétele

Almás-gesztenyés csirkemell

Hozzávalók 2-3 főre:

- 500 g csirkemell filé
- 1 nagy fej hagyma
- 1 alma
- 1 körte
- 3 dkg vaj
- 1,5 dl rozé (Cabernet Sauvignon)
- Cabernet Sauvignon borsósz (opcionális)
- 1 dl víz
- 25 dkg gesztenye
- só, bors, kakukkfű ízlés szerint
- 2 ek. méz
- hosszú szemű rizs

A felkockázott hagymát a vajon üvegesre pirítjuk és hozzá adjuk a felcsíkozott csirkemellet. Fűszerezzük, mézet adunk hozzá, majd felöntjük borral és vízzel. Néhány percig így pároljuk együtt, később már a gyümölcsökkel kiegészítve. A sült gesztenyét elég a vége felé hozzáadni, hogy ne törjünk össze.

A rizst megpirítjuk és kétszeres mennyiségű vízzel, sóval megfőzzük.

A borsószót tálalásnál díszítésként használtuk, nagyon passzol az ételhez, akár csok a főzés alapanyagául használt bor!

Míg kitaláljuk a tálalást, megbeszéljük egyúttal azt is, hogy ezután havi egyszer kerítünk alkalmat a közös főzésre. Egyrészt jó buli, másrészt hasznos, mivel így családunk sem kopogó szemmel várnak otthon az anyucis kimenő után.

Virág Ilia

WEKERLEI GERINCTERÁPIA**A gerincproblémák természetes gyógymódja**

Ha időnként feszül az izma,
Ha mozgása korlátozott,
Ha zsibbad, fáj,

Jöjjön el hozzánk, kiderítjük az okot,
és az Ön közreműködésével,
a gerincterápiás módszert alkalmazva,
segítünk megszüntetni a problémáját.

Egyéni és csoportos foglalkozások minden nap.

Ingyenes gerincterápia-tanácsadás:

minden hónap első csütörtökén 9.30 órától
A következő alkalmak:
2018. XII. 6-án, 2019. I. 10., II. 7.
a Munkás Szent - József Közösségi Házban,
XIX., Pannónia út 26. (A katolikus templom mellett)

Romhányiné Kovács Mária
gerincterapeuta
70/381-61-22

www.wekerleimozgasmuhely.hu

Wekerlei Mozgásműhely - Órarend

Honlap: www.wekerleimozgasmuhely.hu Telefon: 70/381-61-22.

HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT
KÖZÖSSÉGI HÁZ (XIX. Pannónia út 26. templomkert)					
7.00			GERINCTORNA		
8.00	7.30 GERINCTORNA	ALAKFORMÁLÓ NYÚJTÁS	GERINCTORNA	7.30 GERINCTORNA	GERINCTORNA
9.00	8.30 GERINCTORNA		IZOMKONTROLL	Nyitónapi előzetes csütörtök napi ingyenes gerincterápia előzetes: 9.30 óráig	8.30 kezdő óra GERINCTORNA
KISTORNATEREM (XIX. Baross utca 48.)					
8.30			JÓGA		
19.30			JÓGA 90'		
TORNATEREM (XIX. Hungária út 28. - Vonás utca sarok)					
17.00	GERINCTORNA kezdő	TANFOLYAMOK	TIN LATIN DANCE	GERINCTORNA kezdő	
18.00	GERINCTÁNC	GERINCTORNA	ENERGETIZÁLÓ NYÚJTÁS	GERINCTÁNC	ALAKFORMÁLÓ TRÉNING
19.00	GERINCTORNA	BODY ART	ZSÍRÉGETŐ ALAKFORMÁLÓ	GERINCTORNA	LATIN DANCE
20.05	LATIN DANCE	ZSÍRÉGETŐ ALAKFORMÁLÓ	LATIN DANCE	ZSÍRÉGETŐ AEROBIC	HASTÁNC

Élőskamra Étterem

Szögedi halászlé
1.690 FORINT/adag

Töltött káposzta
1.290 FORINT/adag

Bőségtől
10.900 FORINT/tál

Ezért főzünk mi! Válasszatok főztjeinkből!

Én se...!

Ha tetszett amit
ettél-láttál
akkor lájkoljál:
[f /elaskamraetterem](https://www.facebook.com/elaskamraetterem)

Előjegyzés:
(06-70) 434-3383
RENDELÉSFELVÉTEL:
december 20-ig
ÁTVÉTEL: csak a halászlé december 23-án
16:00 órától, a többi december 24-én 11:30 óráig
utána lehúzzuk a vasrolót és BEZÁRUNK!
CÍM: Wekerle-1192 Bp., Kós Károly tér 11.
00000000000000000000

Idén karácsonykor
nem akarok főzni!

Nagyon Boldog
Új Évet kíván:
az Élőskamra

BE UNIQUE
EXTREME
www.beuniquetextreme.hu

**A FIDENCIA
GYÓGYSZERTÁR**

(1191 Bp. Convin krt. 7-13., Tűzoltóság mögött)
betegközpontú ellátással,
tanácsadással várja betegeit.

Nyitvatartás:
H-Cs:
8.30-19.00,
Péntek:
8.30-18.30

Telefon:
280-72-27

Vérnyomásmérés, koleszterinszint- és
vércukorszint mérés.

Beműködést és egészségügyi tanácsot kórházi ellátásunk.

**A Gyöngy Patika keretein belül
minden hónapban más AKCIÓ!**

Kedves Wekerlei Állatbarát!

A Dínó Kisállatszervíz
a József Attila u. 36-42.

alatt működő állatorvosi rendelőjében
teljes körű ellátással várja minden régi
és leendő páciensét.
Igény esetén otthoni ellátást is
vállalunk!

Aktuális akcióinkról érdeklődjön
telefonon a 280-07-70,
(06)20/928-53-45, vagy a
kisallat.szerviz@gmail.com címen.

Rendelés:
Hétfőtől péntekig:
10^h-12^h és 17^h-19^h,
Szombaton:
15^h-18^h.

Dr. Kovács István
Klinikus szakállatorvos

Régiség felvásárlás

Sokan úgy gondolják a tisztesség
hátrány az üzleti életben, legfőképp
a régiségkereskedelemben.

Én nem így gondolom!

A becsület, a tisztesség szá-
momra a legfontosabb.

Korrekt áron megvásárolnám
retró és antik tárgyait, akár
teljes hagyatékot.

Fizetés helyszínen kézpén-
zben.

A kiszállítás díjtalan.

Forduljon hozzám bizalom-
mal!

Szabó Veronika

Telefonszám: +36 70 604 2013

HÉTVÉGÉN IS HÍVHAT!

R.ing Bt.

Rothman Ferenc
www.ringingatlan.hu
+36-30-223-0986
ring@digikabel.hu

Kedves Olvasó!
Meghitt, békés
Karácsonyi Ünnepet
és sikeres újesztendőt
kívánunk!

Nyitvatartás: H-P 7-16-ig
Mobil: 0630 9243 503
e-mail: info@asztalosmuhely.hu

NEMES-FRÍZ Kft.
asztalosmuhely.hu
minőség - harmónia - design

Egyedi tervezésű bútorok
és nyílászárók készítése

Külső ajtók ablakok

Belső ajtók

Konyhabútorok

Egyéb bútorok

Kedves Olvasó!

Kérem, engedje meg, hogy bemutatkozzam. A nevem Fórizsné Baráth Brigitta, Wekerlén élek, és ingatlanközvetítő -értéktécselő szakvizsgával rendelkező ingatlanreferensként tevékenykedem immár 23 éve a Wekerletelepen, és egész Budapest területén.

Vállalom, hogy minden ügyfelemnek szakmai tudásom legjavát nyújtva segítek, legyen szó eladásról, vételről, értéktécslésről, felújításról vagy e tranzakciók teljes körű jogi ügyintézéséről.

Számomra nagyon fontos a bizalom és a diszkréció, ezért az adásvételhez szükséges jogi háttérrel és a teljes körű földhivatali eljárást tapasztalt ügyvédi iroda, az energetikai tanúsítvány kiállítását megbízható építész iroda, a felújítási megbízásokat pedig évtizedek óta a munkámat segítő csapat teljesíti.

**Remélem,
nemsokára önt is
az ügyfeleim között
köszönhetem!**

**Hívjon
bizalommal!**

Fórizsné Baráth Brigitta

[www.ingatlanvarazs.hu](http://wwwingatlanvarazs.hu)

Facebook oldalam:
Wekerle Ingatlan Iroda

Tel: 06/309-332-592

Email:
forizsnebrigitta@gmail.com

**MINŐSÉGI
FA NYÍLÁSZÁRÓK
GYÁRTÁSA**

Ajtóinkat és ablakainkat rélegyagaszott boroviból gyártjuk. Szabványmerettől eltérően egyedi darabokat külön megrendelésre is vállalunk. Spaletta, zsalugáter gyártása. Nyílászáróink felületkezelését és beszerelését is vállaljuk. Felmérés és árajánlat készítése ingyenes. Wekerlén számos referenciánk megtalálható.

Elérhetőségeink:
2220 Vecsés, Liszt F. u. 5.
Tel./fax: 06-29/352-053, Mobil: 06-20/962-1314
info@bartfa.hu, www.bartfa.hu

Adventi Naptár

2017

december 1.

„A nehéz időkben a legtöbb, amit egymásért tehetünk, az ha nyitott füllel és szívvel meghallgatjuk a másikat, és tudjuk, hogy a kérdéseink ugyanolyan fontosak, mint a válaszaik.”

(Fred Rogers)

december 2.

„Az idő múlását nem lehet megállítani. Ha hibázunk, nem tudjuk visszaforgatni az idő kerekét, hogy újra próbálkozhassunk. A legtöbb, amit tehetünk, ha a jelen pillanatot igyekszünk jól kihasználni.”

(Őszentsége a XIV. Dalai Láma)

december 3.

„Az tud beszélni, aki reménykedni tud, s viszont.”

(Ludwig Wittgenstein)

december 4.

„Mindig a holnap a hét legmozgalmasabb napja.”

(Jonathan Lazeur)

december 5.

„A bölcsesség művésze az, ha tudjuk, mitől tekintünk el.”

(William Jones)

december 6.

„A szeretet a gondolatlan kezdődik. Azzá válunk, amiről gondolkodunk. A szeretettel teli gondolatok szeretettel teli életet és szeretettel teli kapcsolatokat hoznak létre.

(Adam J. Jackson)

december 7.

„Új kérdések felvetéséhez, új lehetőségek megteremtéséhez, régi problémák új szemszögéből történő vizsgálatához, képzelőerőre van szükségünk.”

(Albert Einstein)

december 8.

„A siker titka a cél következetessége.”

(Benjamin Disraeli)

december 9.

„Azokból a kövekből, melyek utunkba gördülnek, egy kis ügyességgel lépcsőt építhetünk.”

(ismeretlen szerző)

december 10.

„Ha van szárnyunk, akkor bontsuk ki, és emelkedjünk az égbe! Váljunk azzá, akinek születünk!”

(Böjte Csaba)

december 11.

„A szeretet azokat a könnyeket is meglátja, amelyeket nem sirtak el, és azokat a kéréseket is meghallja, amelyeket nem mertek kimondani.”

(Szent-Gály Kata)

december 12.

„Az elfogadás olyan, mint a termékeny talaj, ami lehetőséget ad az apró mag számára, hogy azzá a virággá váljon, amivé fejlődni képes.”

(Dr. Thomas Gordon)

december 13.

„Fontos észrevenni, hogy saját boldogságunk mennyire kapcsolódik másokéhoz. Nem létezik egyéni, másoktól teljesen független boldogság.”

(Őszentsége a XIV. Dalai Láma)

december 14.

„Ne a rendkívüli lehetőségre várjunk. Ragadjuk meg a közöséges alkalmakat, és tegyük őket nagyvá.”

(Orison Swett Marden)

december 15.

„Elengedhetetlen feltétele a boldogságnak, hogy legyenek olyan dolgok, amelyeket nélkülözni kényszerülünk.”

(Bertrand Russell)

december 16.

„Kik messze voltak, most mind összejönnek a percek édes szóval ütni el, amíg a tél a megfagyott mezőket karcolja éles, kék jégkörmivel.”

(Kosztolányi Dezső)

december 17.

„Taníts meg élni, Vaksötétben látni, Néma csöndben hallani, Szavak nélkül érteni!”

(Amigod http://www.citatum.hu/szerzo/Paulo_Coelho)

december 18.

„A hullámokat az számlálja, aki sötétben hallgatja a hullámverést, és nem az, aki látja tengert.”

(Weöres Sándor)

december 19.

„A sikereidet aszerint értékeld, hogy kaptál-e általuk békességet, szeretetet és egészséget.”

(H. Jackson Brown)

december 20.

„A gyűlölet energiája nem vezet sehová, de a megbocsátás energiája, amely a szeretetben testesül meg, jó útra terelheti az életedet.”

(Paulo Coelho)

december 21.

„Mindig váltani az élet ritmusát. Tudatosan és figyelmesen cserélni a munkát és pihenést, koplalást és bőséget, józanságot és mámort, igen, még gondot és örömet is...”

(Márai Sándor)

december 22.

„A szereteten kívül semmi nem létezik. Ez tartja a világot forgásban, és a csillagokat a helyükön, az égen.”

(Paulo Coelho)

december 23.

„A világ bennem is történik, nem csak térben és időben. Én is térfogat vagyok.”

(Márai Sándor)

december 24.

„Uram, nem csodákért és látomásokért fohászok, csak erőt kérek a hétköznapiakhoz. Taníts meg a kis lépések művészetére!”

(Antoine de Saint-Exupéry)